

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen-Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

GERŐ ERNŐ:

A NAGY SZTÁLIN NEVE HOZTA FELSZINRE SZTAHANOVISTA MOZGALMUNKAT

Ünnepélyes keretek között kezdődött meg Budapesten az I. Országos Sztahanovista Tanácskozás

Alig pár hónapja, hogy a Magyar Dolgozók Pártja szavára, Rákosi Máttyás útmutatása alapján, soha nem látott méretekben bontakozott ki az egyéni verseny az üzemek dolgozóinak között. Ebből a versenyből a Magyarországon járt kiváló szovjet munkások útmutatása és a szovjet munkamódszerek alkalmazása nyomán viharos gyorsasággal nőtt ki a sztahanovista-mozgalom. Február 25-én a magyar munkásosztály legjobbjai közül 380-an ültek össze tanácskozásra a vasipari szakszervezet ünnepélyesen fellobogózt nagyteremben.

gyében ült össze azzal a feladattal, hogy a tapasztalatok alapján tovább fejlessze hazánkban a sztahanovista mozgalmat, a legjobb munkamódszereket közzétesse tegyék és új nagy győzelmekre vigyék az ötéves tervet. A magyar sztahanovisták I. országos tanácskozásának díszelnökéül a magyar dolgozó nép szeretett vezéré, Rákosi Máttyást választották meg. Az elnökség tagjainak megválasztása után hatalmas taps, percekig tartó éljenzés fogadta az elnökség tagjainak élén a terembe lépő Rákosi Máttyást. A teremben foglal helyet még a szovjet küldöttség tagjai közül Tyihonov, a Szovjet Irószövetség

főtárhelyettese, Zamuskin, a moszkvai Tretyakov-képtár igazgatója Novikov Sztálin-díjas zeneszerző és a magyar politikai és szellemi élet számos kiválósága. Ezután Harustyák József mondott megnyitó beszédet. — Ennek a tanácskozásnak az lesz a feladata, — mondotta — hogy Szamba vegye az eddig elvégzett munkát, az eredményeket, a hibákat és a tapasztalatok alapján kiszélesítse a sztahanovista munkaverseny-mozgalmat, meghatározza ennek a mozgalomnak feladatait és utat mutasson az ötéves terv végrehajtásában, a szocialista építés megvalósításának nagy munkájában.

lom, amelynek képviselői, legjobbjai ma itt, ebben a teremben együtt vannak a magyar sztahanovisták I. országos tanácskozásán. — A magyar sztahanov-mozgalom, a szocialista munkaverseny erősítéséért, a dolgozók aktivitásának fejlesztéséért Pártunk Központi Vezetősége január 22-iki határozatában megjelölte azokat a feladatokat, amelyek a szocialista munkaverseny, a magyar sztahanov-mozgalom előtt állnak. — Pártunk Központi Vezetősége a sztahanovisták számára is megjelölte a feladatokat, a határozat világosan leszögezi, hogy ki lehet sztahanovista munkás, mérnök vagy mester. — Ma már sokezer azoknak a munkásoknak a száma, akik Pártunk Központi Vezetőségének határozata értelmében büszkén viselik a sztahanov munkás, mérnök, mester vagy művezető megnevezés címét és számosan kiérdemelték közöttük a „szakma legjobb dolgozója” címet is. Ezek közé tartozik mindenképp Muszka Imre elvtárs, Bikov elvtárs tanítványa, az ország első csúcsgesztergályosa, Sztahanovista esztergályosaink legjobbjai közé tartozik Horváth Ede elvtárs is.

— A sztahanov-mozgalomban az új magyar munkás jelent meg, aki új munkamódszerekkel harcol a magasabb teljesítményekért. Sztahanovistáinknak tudniuk kell azt, hogy jó munkájukkal elősegítik országunk gazdaságát, függetlenségét, erősítik a béke táborát, amelyet felszabadítottunk, a hatalmat Szovjetunió vezet.

Ünnepeljük munkával felszabadulásunk ötödik évfordulóját!

— Számos budapesti és vidéki nagyüzem bányák dolgozó, országunk felszabadulásának 5. évfordulójára, április 4-ének több és jobb munkával való megünneplését, a verseny kiszélesítését javasolják.

— Pártunk Központi Vezetősége határozatában helyesli ezt a kezdeményezést, amellyel a dolgozók új, nagyobb eredmények elérését tűzik ki feladatuk.

— A sztahanovisták országos tanácskozásán résztvevők számára nincs megkülönböztetés, mint minden tudásunkkal és erejünkkel részt venni ebben a mozgalomban, hogy ezzel is kifejezzük hálánkat és szeretetünket a szovjet hősök iránt, akik vérüket hullatták szabadságunkért.

— Elvtársak! Ötéves tervünk megvalósítása hatalmas, új feladatokat ró a sztahanov-mozgalomra.

— Ezért a szakszervezetek legfontosabb munkájuknak kell, hogy tekintsék a sztahanovista-mozgalom továbbfejlesztését, támogatását, az elenjáróknak, az újítóknak, hogy munkájuk minél eredményesebb legyen.

— Ennek a tanácskozásnak is az a célja, hogy elősegítse a fejlettebb munkamódszerek átadását, amelynek alkalmazásával tovább emeljük a termelés színvonalát, harcolunk a magasabb technikaért, a munka termelékenységének fokozásáért.

Apró Antal nagy tapssal fogadott beszédét a Szovjetunió, a nagy Sztálin és népünk vezére, Rákosi Máttyás elttetésével fejezte be.

A tanácskozás résztvevőinek lelkes tapsa közepette Iván Pavlovics Bárdin, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnöke lépett az emelvényre, hogy üdvözölje a tanácskozás résztvevőit.

Felszólalások

Az első felszólaló Ferenczi Odón, a győri vagongyár öntője, munkamódszerét ismertette. Munkamódszerének ismertetése során Rákosi Máttyás köszöntött. Megkérdezte, mennyivel csökkentette munkája során a sejelet?

— 0,3%-ra csökkentettem, — hangzik Ferenczi Odón válasza. A következő felszólaló Berecz Istvánné, a putnoki bányászdolgozó volt.

Apró Antal:

A tanácskozáson legjobb dolgozóink vannak együtt

Harustyák József nagy tapssal fogadott megnyitó beszéde után Apró Antal, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtárhelyettese kezdte szövegét.

— A magyar sztahanovisták I. országos tanácskozása nagy esemény országunk, dolgozó népünk, egész munkásosztályunk életében. A tanácskozás nagy jelentőségét bizonyítja az a tény is, hogy részt vesz ezen a nagy tanácskozáson Rákosi elvtárs és Pártunk Politikai Bizottsága, országunk irányításának egész vezérkara. Ezen a tanácskozáson együtt vannak az ország legjobb dolgozói, a szocializmus építő munkásosztály küldöttjei munkások, mérnökök, tudósok a szovjet sztahanovisták hű követői, dolgozó népünknek a termelésben elenjáró harcosai, a magyar sztahanovisták. Ok mutatnak jó példát az ország újjáépítésében, a hároméves terv idő előtti megvalósításában az egész országnak, most pedig Pártunk útmutatása alapján tovább folytatják a harcot ötéves tervünk eredményes megvalósításáért, a szocialista Magyarországiért.

Apró Antal ezután a hároméves terv nagyszerű eredményeivel foglalkozott, majd így folytatta:

— „Nálunk sincsenek a szakmáknak hősei” — mondotta Rákosi elvtárs a nagybudapesti pártválasztmány ülésén. Azóta nagy változás történt. Az egyéni verseny tömegessé vált, a „szakma legjobb dolgozója” címért folyó verseny kibontakozása olyan lendületet adott a munkának, amely ez előtt nálunk ismeretlen volt.

— Ot hónappal ezelőtt jártak nálunk az újított kongresszusa alkalmával a Szovjetunió hős munkásosztályának elenjáró dolgozói: Bikov, Savljugin, Ananyeva és Filimonov elvtársak, híres szovjet sztahanovisták. Bemutatták sztahanovista munkamódszereiket, bebizonyították, hogy ezeket a módszereket nálunk is eredményesen alkalmazhatjuk.

— A szovjet sztahanovisták magyar tanítványai, a szakmák munkáshősei ma már nálunk is megvannak és nevéket, teljesítményeiket ismeri az egész ország. Muszka Imre, Horváth Ede esztergályosok, Ferenczi Odón öntő, Pozsonyi Zoltán, Fábik József köművesek, Varga Barnabás vágár, Pányi Ferencné, Ormai Árpádé textil-munkásnők, Tóth János mozdonyvezető és sokan mások, munká-

sok, mérnökök, a szocialista építő munka nagyszerű zászlóvivői, az első magyar sztahanovisták.

— Dolgozóink az üzemekben, gyárakban követik a szovjet sztahanovisták példáját, gépelken, szerszámokon tömegesen hajtották végre újításaikat, új munkamódszereket vezettek be, jobban, észszerűbben szervezték meg a munkát.

Kiszélesedett a sztahanovista-mozgalom

— Rövid négy hónap alatt a sztahanovista mozgalom jelentős mértékben kiszélesedett, kiterjedt az ösleges iparágakra, fizikai és műszaki dolgozókra, 1949 november hónapban a gyárparban — az élelmezési, építő és bányáipar nélkül — 1091 dolgozó termelt 200%-on felül, Decemberben 150—200% között 23.611 munkás és 200%-on felül 6088-an teljesítették normájukat. Soha olyan lelkesen nem termeltek az üzemek dolgozói, mint a Ganz villamosági gyár dolgozóinak felhívása után.

mint 400.000 dolgozóra, a sztálini műszakra való bekapcsolása lényeges bizonyítéka a magyar dolgozók hűségének Sztálin elvtárs iránt. A sztálini műszakra a Szovjetunió és a Párt iránti szeretetüket és hűségüket fejezték ki a munkások és műszaki értelmiségiek, akik minden tudásukkal, lelkesedésükkel egymás után döntöttek meg az elavult normákat, értek el kimagasló eredményeket. — Ebben az időben vált tényleg tömegmozgalommá nálunk is a szocialista munkaverseny, ebben az időben született meg a magyar sztahanov-mozgalom, az a mozga-

A hős szovjet sztahanovisták segítsége

— A szocialista munkaverseny-mozgalomba mind nagyobb számban kapcsolódnak be ifjú munkásaink, a WM első ifjúmunkás-küldötte a sztahanov-tanácskozásra. Gengeliczki János, a legjobb ifjúlakatos élmunkás, akit jó munkájáért Pártunk a tagjelöltek sorába felvett.

— Uzenkinkben mindenütt nagy örömmel fogadták az újabb segítséget és tanácsot, amelyet a szovjet sztahanovisták adtak munkásainknak. Bárdin elvtárs előadásaira nagy tömegben mentek a műszaki értelmiségiek és soha olyan nagy érdeklődés nem volt műszaki előadások iránt, mint most Bárdin elvtárs előadásai alkalmával. A hős szovjet sztahanovisták segítsége, tanácsa újabb lendületet ad a magyar sztahanovista mozgalomnak.

— Különös öröm számunkra, hogy tanácskozásunkon részt vesz Bárdin elvtárs, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnöke és híres szovjet sztahanovisták, akik a magyar vasutasoknak, vasasoknak és textilipari dolgozóknak sok hasznos tanácsot adtak, új munkamódszereket bevezetésére.

— A kétnapos sztahanovista tanácskozáson lehetőséget akarunk biztosítani, hogy minél több sztahanovista munkás, mérnök és mes-

ter elmondja tapasztalatait, eredményeit, hogy azokat a többiek megismerjék és az egész magyar munkásság közkincsévé tegyék. A sztahanovista-mozgalom nem öncélú mozgalom, célja, hogy ne csak egyekek érjenek el nagy eredményeket, rekordokat, hanem általános emelkedés következze be, azért sztahanovistáinknak jó szakembereknek kell lenniük, akik ismerik feladataikat, tanítják a többi dolgozókat, a munka-módszereiket átadják és ezáltal járulnak hozzá ahhoz, hogy a jobb és jobb termelésért folyó harc nálunk is mind szélesebb tömegmozgalom legyen.

— Elhatároztam, — mondotta, — hogy női szállító brigádokat szervezek. Meg akarjuk mutatni, hogy a legnehezebb területen is a férfiakkal egy sorban vesszük ki részünket a szocializmus építéséből. Ezután Kiss Árpád, a Ganz Vil-

„Munkamódszereimet átadtam társaimnak”

Czottner Sándor, nehézipari államtitkár, a nehézipari minisztérium nevében üdvözölte a tanácskozásait.

— Egyik legszűkebb keresztmetszetünk a vaskohászat, — mondotta. — A Párt által felvett tervfelbontás tette lehetővé a kohóüzemekben a sztahanov-mozgalom kifejlődését. Így pl. a sztahanov-mozgalom az ózdi durva hengermű terve során február hónapban olyan előrehaladást ért el, hogy február 16-án már a február 21-iki tervet teljesítették.

Ezután László Béla az EMAG művezetője szólt fel. Pártunk felvilágosított bennünket, hogy vizsgádjuk meg munkamódszerünket, egyszerűsítéssel, újtással érjük el a magasabb termelékenységet.

„Ifjúsági brigádokat szerveztem”

Hrabanek Irén, a Ruggyastáurgyár kerékpárköpeny osztályának ifjúmunkásnője felszólalásában teljesítménye állandó emelkedéséről szólt először.

— Elhatároztuk, hogy felszabadulunk ötidik évfordulójára és a sztahanovista tanácskozás méltó megünneplésére brigádot ifjúági brigáddá szervezzük.

Varga Barnabás tatabányai sztahanovista bányász következtet.

— Nekem, — mondja a sztahanovista bányász — a 20 forintos alaptervezettséghez egy műszak alatt 8,5 csille szemet kellett volna termelni, de tudva, hogy most nem a tőkésnek, hanem magunknak dolgozunk, 8 óra alatt 17 csille szemet termeltem. A multban egy bányász társammal együtt, családostul egy bútor nélküli oduban húzódtunk meg, a földön aludtunk. Most a demokrácia egészsége,

amossági gyár üzemmérnöke szólalt fel. Arról beszélt, hogy a műszaki értelmiség a fizikai dolgozókkal egyetértésben érhet el sztahanovista eredményeket, majd a rejtett tartalékok felkutatásáról beszélt.

— A sztahanovista-mozgalom a sztálini felajánlásokkal és a sztálini műszakok keresztül valósgos forradalmat idézett elő üzemünk termelésében is. Hároméves tervünket a sztálini műszak napján 112 százalékra teljesítettük. Az eredményt, amit az eltelt két hónap alatt elértünk: műhelyem átlagteljesítményét 130-ról 184 százalékra fejlesztettem fel.

A következő felszólaló Moharits Sándorné, a Kistexti betűzőnöje volt.

— Munkám során a szerelést igyekeztem a legrövidebb idő alatt elvégezni, a felesleges mozdulatokat kiküszöböltem, munkaidőmet 100 százalékig kihasználtam. Jól bevált munkamódszereimet átadtam többi munkatársaimnak is, — mondotta.

szép lakáshoz juttatott, bútorvettem, képeket, rádiót, feleségemnek pedig vettem a keresetemből egy bundát. (Viharos taps.) Szó az ideen 2 díszöt is vágtam. (Nevetés, nagy taps.)

Varga szavait nagy taps fogadja és a karzatról egy lelkes hang kiáltja:

— Igérem, hogy a nagy lapáttal még többet rakok a csillékre. — Varga rakodómunkás volt a közbeszólo.

— Vállalom, hogy az eddigi 204 százalékos átlagteljesítményemet hazánk felszabadításának ötidik évfordulójára, április 4-re 220 százalékra emelem, — fejezte be szavát Varga Barnabás.

Ezután még két bányász állt fel a tanácskozás tagjainak sorából és bejelentették, hogy jelentősen felemelik teljesítményüket.

„Köszönöm a szovjet sztahanovistáknak”

Linder József pécsi sztahanovista kijelentette:

— Pár nappal ezelőtt abban a szerencés helyzetben voltam, hogy megismerkedhettem Pányin elvtársal, a szovjet sztahanovista mozdonyvezetővel. Rövid beszélgetés alatt hihetetlenül sokat tanultam tőle. Nagy segítséget nyuj-

tott az 500 kilométeres mozgalom megindításánál. Pányin elvtársnak és a Pártnak ezúton mondom köszönetet azokért a hasznos útmutatásokért, amelyek lehetővé tették, hogy igazgatóságunk területéről a mai napon az első 500 kilométeres vonat a Budapest-Ferencvárosi pályaudvarra befuthat.

Az Egyesült Államokhoz és Nagybritanniához intézett magyar jegyzék világviszhangja

A világsajtó részletesen beszámolt a magyar kormányának az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányához intézett jegyzékéről.

Moszkva: A TASZSz Iroda teljes egészében közli a Magyar Népköztársaság külügyminisztériumának az USA-hoz és Angliához intézett jegyzékét.

Prága: Valamennyi csehszlovák lap főhelyen és rendkívül részletesen ismerteti az angol és amerikai kormányhoz intézett magyar jegyzékét.

Páris: Az Humanité beszámol a jegyzékről és hangsúlyozza,

hogy az angolszász államok követségének személyzete valamennyi kémkedési ügyben részese volt, amely felett eddig a magyar bíróság ítélkezett. A többi francia lap is részletesen ismerteti a jegyzékét.

London: Csaknem valamennyi angol lap közli a jegyzékét. A Daily Telegraph keserűen írja: „Ujabb győzelmet aratott egy vasfüggőny mögötti ország”. Rendkívül jellemző, hogy még a New Statesman is kénytelen megállapítani, az angol külügyminisztérium cefolata „gondos kontorfalazás”.

Behn ezredes kémhálózata Nyugat-Németországban

Berlin: A Neues Deutschland feltűnést keltő leleplezéseket közöl a budapesti kemperrel kapcsolatban. Megállapítja, hogy Vogeler saját vallomása szerint Behn ezredes, az International Telephone Company elnöke, meghízából követte el kémkedési bűncselekményeit. Ez a Behn ezredes — írja a lap — nemcsak most, hanem sok év óta úzi vétkes ténykedéseit nemzetközi téren. Behn ezredes már 1933-ban, röviddel a náci hatalomra ju-

lása után Berlinbe jött és akkor tárgyalta Hitlerrel, akinek kifejezte személyes rokonszenvét. Behn azknak az amerikai nagytőkés köröknek megbízottja volt, akik a náci rendszerben már akkor fegyvertársat láttak a „kommunista veszély ellen”.

A cikk még rámutat arra, hogy Behn ezredes Nyugatnémetországban is messze szétterjedő kémhálózatot tartott fenn.

Gerő Ernő nagy beszéde a magyar Sztahanov Mozgalom fejlődéséről

Ezután nagy taps közepette Gerő Ernő államminiszter emelkedett szólásra:

— Kedves Elvtársak! — A sztahanov-mozgalom Magyarországon alig néhány hónap múlva tekinthet vissza. Ez a mozgalom, amelyre szocializmust építő népi demokráciánkban óriási jövő vár, ugyanúgy nem lassanként bontakozott ki, hanem „kirobbant”, mint ahogyan ez 15 évvel ezelőtt a Szovjetunióban történt.

— Az, hogy ez a mozgalom nem lassanként fejlődött, hanem kirobbanásszerűen jelent meg, mindezekelőtt azt bizonyítja, hogy a mozgalom 1949 őszére teljes mértékben megérett mozgalom volt nálunk. De a sztahanov-mozgalom kirobbanásszerű, hirtelen megjelenése nem jelenti, hogy ez a mozgalom magától keletkezett volna. Ez a mozgalom az egyéni munkaverseny széleskörű kifejlődése alapján jött létre, létrejött azon az alapon, hogy Központi Vezetőségünk a Magyar Dolgozók Pártja Rákosi Mátyás elvtárs útmutatása alapján tömegmozgalom lett.

— Ez azonban még egymagában nem hozta volna felszínre, „nem robbantotta volna ki” a sztahanov-mozgalmat. A sztahanov-mozgalom kirobbanásszerű megjelenésében még másra is szükség volt. Kirobbantotta, vulkanikus kitörés módjára felszínre hozta ezt a mozgalmat a nagy Sztálin neve, mindannyiunk számára a legdrágább és legszerepesebb név, annak a férfinak a neve, példája és útmutatása, aki valamennyiünknek, a világ összes dolgozóinak a vezetője és tanítómestere. Segített felszínre hozni ezt a mozgalmat a magyar újló kongresszusra hazánkba érkezett kiváló szovjet sztahanovista újtók, Bikov és társainak tapasztalata és közvetlen példamutatása, akik tudásukat, módszereiket szívesen adták a mi legjobb munkásainknak. Így született meg nálunk a magyar sztahanov-mozgalom.

— A magyar sztahanov-mozgalom említett hirtelen, kirobbanásszerű megjelenése azt bizonyítja, hogy országunkban ez a mozgalom nem mesterséges dolog, hanem olyasvalamiről van szó, mely társadalmunk és népgazdaságunk szerkezetében bekövetkezett alapvető változásokban gyökerezik.

— De persze, a mozgalom hirtelen, kirobbanásszerű megjelenése nem azt jelenti, hogy spontán folyamattal állunk szemben. Hogy ez a mozgalom magától keletkezett volna, ellenkérdés, a sztahanov-mozgalom keletkezésének Magyarországon ugyanúgy meg voltak és meg vannak az előfeltételei, mint ahogyan meg voltak és meg vannak a Szovjetunióban. Egyesek azt gondolják, hogy ezek a feltételek nálunk lényegesen különböznek azoktól a feltételektől, amelyek a Szovjetunióban a sztahanov-mozgalom létrejöttét megelőzték, hogy a mi sztahanov-mozgalomunk a szovjet sztahanov-mozgalomtól lényegesen eltérő vonásokat mutat fel. Az ilyen nézetek azonban teljességgel helytelenek.

A Sztahanov Mozgalom négy alapvető feltétele

— A sztahanov-mozgalomról 1935-ben tartott történelmi jelentőségű beszédében Sztálin elvtárs megállapította, hogy a sztahanov-mozgalom keletkezésének négy alapvető feltétele van.

— Az első feltétel, mint azt Sztálin elvtárs megállapította, a munkások anyagi helyzetének gyökeres megjavulása. Sztálin elvtárs aláhúzta, hogyha a munkások jobban éneik, ha vidámabb az élet, akkor jobban megy a munka. Ki tagadhatná, hogy ez a feltétel nálunk teljes mértékben megvan? Ki tagadhatná, hogy hála Pártunk, népi demokratikus kormányunk helyes politikájának, hála Rákosi elvtárs útmutatásának, hároméves tervünk idő előtti sikeres megvalósításának, országunkban a dolgozók és mindenekelőtt a munkások életszínvonalja az utóbbi évek folyamán hatalmas mértékben emelkedett? Mi is elmondhatjuk, hogy az a társadalmi átalakulás, amelyet hazánkban a dicső szovjet hadsereg felszabadító cselekedete

tett lehetővé és indított el, és amely következményeiben egyértelmű a szocialista forradalommal, máris oda vezet, hogy országunk dolgozói nemcsak szabadságot kaptak, hanem a szabadság mellé anyagi javakat is. Elmondhatjuk, hogy országunkban a dolgozók

életszínvonalja jelenleg általánosságban legalább 40%-kal magasabb, mint a régi csagyókés, nagybirtokos Magyarországon volt. Így érthető, hogy mert nálunk is jobb, szebb, vidámabb lett az élet, nálunk is minden alap megvan arra, hogy jobban menjen a munka.

A termelt javak a nép érdekét szolgálják

— A második feltétel, amelyre Sztálin elvtárs a sztahanov-mozgalom keletkezésével kapcsolatban rámutatott, a kizsákmányolás megszüntése. Megvan-e nálunk ez a feltétel? Megvan, bár nem annyira általános jelleggel, mint a Szovjetunióban a sztahanov-mozgalom keletkezésének idején. Nálunk, különösen a mult év végén megvalósított államosításokkal a gyáriparban teljesen megszűnt a kizsákmányolás, de megszűnt népgazdaságunk egész sor más területén is. A mi munkásaink, a mi dolgozóink túlnyomó, döntő többségükben nem kizsákmányolt proletárok többé. Nem a tőkés számára termelnek profitot hanem saját maguk, a nép számára végzik termelő munkájukat. Nem a tőkésnek zsebelik be termelésük gyümölcsét, hanem minden, amit létrehoznak, a nép javát szolgálja. Ennek óriási jelentősége van a sztahanov-mozgalom létrejöttében országunkban.

— A harmadik feltétel, melyet Sztálin elvtárs, mint a sztahanov-mozgalom keletkezésének alapvető tényezőjét jelölt meg, az új technika. Egyesek azt gondolják, hogy ez a feltétel nálunk teljességgel hiányzik, mert hároméves tervünk nem a népgazdaság újjáalakítását, rekonstrukcióját tűzte ki célul, hanem a háborúban leromlott, jelentékeny mértékben sérült és dezorganizált népgazdaság újjáépítését. Egyesek azt gondolják, hogy nálunk az új technika, mint feltétel, teljességgel hiányzik, mert hároméves tervünk során mi nem építettünk, ahogy építettek a Szovjetunióban az utolsó öt éves tervben százzá számra új, korszerű

üzemeket. De így megítélni a dolgokat helytelen volna. Az természetesen igaz, hogy hároméves tervünk elsősorban az ország népgazdaságának helyreállítását tűzte ki feladatul és az is igaz, hogy a hároméves terv során mi még nem építettünk százzá számra új, korszerű üzemeket. De igaz az is, hogy ipari termelésünk a hároméves terv megvalósításának eredményeként mintegy 50%-kal túlhaladja a háborúelőtti termelési színvonalat. Igaz, hogy mezőgazdaságunkban is elkezdődött a termelés gépesítését és ezen a téren komoly lépéseket tettünk előre. Igaz, hogy jó néhány új üzemlet és építettna, s építettünk még több új, korszerű üzemrészt, szerelőcsarnokot, részben sérült üzemünket nem úgy állítottuk helyre, ahogyan azok régen voltak, hanem a helyreállítás egyben korszerűsítettük is azokat. Másrészt: régi üzemünkbe sok ezer új, korszerű gépet állítottunk be, vagyis üzemünkbe részben új technikát vittünk. Üzemünk egyrészt, ahogy mondani szokás, profilizotuk, vagyis vegyeskereskedésből, amelynek ezek az üzemek a tőkés gazdálkodás idején voltak, világos, egységes acélú üzemeket szerveztünk. Számos helyen megváltoztattuk a technológiai folyamatot is. Mindez azt bizonyítja, hogy ha nálunk jelenleg még sokkal kevesebb is az új technika, mint volt a Szovjetunióban, a sztahanov-mozgalom keletkezésének mégis helytelen volna azt állítani, hogy nálunk az új technika teljesen hiányzik, hogy ezért mi a sztahanov-mozgalomhoz állítólag új utakon jutottunk volna el.

Egyre jobban kibontakozik sztahanovista mozgalomunk

— Végül a negyedik feltétel, melyet Sztálin elvtárs, mint a sztahanov-mozgalom keletkezésének alapját megjelölt: az emberek, akik a technika mestereivé váltak, akik a technika minden csínját-bját ismerik, akik teljes mértékben elsajátították a technikát a maguk területén és ki tudják precízni belőle mindazt, ami benne van. Meg vannak-e nálunk ezek az emberek? Igen, megvannak. Legjobb képviselőik itt üneik ebben a tereben: a magyar sztahanovisták első országos tanácskozásának küldöttei. De rajtuk kívül még sok százan és minden van ilyen emberek mindenféle üzemünkben, legkülönbözőbb termelési ágakban.

— Látható tehát, hogy a sztahanov-mozgalomnak mind a négy sztálini alapfeltétele kisebb, vagy nagyobb mértékben megvan országunkban. S amennyiben egyes feltételek még hányosan vannak meg, ezeket pótolja a segít áthidalni a szovjet tapasztalat, a Szovjetunió világító példája. Minél teljesebbé válnak a még hiányosan meglévő egyes feltételek, minél inkább haladunk előre a szocializmus építésének útján, a tőkés elemek kizsákmányolásának és felszámolásának útján, annál inkább kell kibontakoznia, a Párt és a kormány támogatásával és helyes vezetésével a sztahanov-mozgalomnak.

— Már említettem, hogy a sztahanov-mozgalom hirtelen, kirobbanásszerű megjelenése egyáltalán nem jelenti, hogy ez a mozgalom valami spontán jelenség, vagyis olyan dolog, amely magától jött volna létre. Hasonlóképpen súlyos hiba volna azt gondolni és arra irányt venni, hogy a sztahanov-mozgalom további kifejlődésének megértéséhez, kiberebélyesítéséhez magától fog menni. A sztahanov-mozgalom további kifejlö-

dése egész sor olyan körülmény-től függ, amelynek megismerése és biztosítása rajtunk, a Párton, a szak szervezeteinken, társadalmi és tömegszervezeteinkben és nem utolsósorban kormányzatunkon és a termelés vezetésén múlik.

— A Párt természetesen mindent irányít és irányítja a munkaverseny-mozgalmat, a sztahanov-mozgalmat is, mint a munkaverseny-mozgalom magasabb formáját. De a sztahanov-mozgalom közvetlen megszervezése, a mozgalom fejlődése, további feltételeinek megteremtése elsősorban az üzemi vezetés és ezen túlmenően általában a termelés vezetéseinek feladata. És ezen a téren nálunk még távolról sincsen olyan rendben. Előfordul, hogy egyes üzemekben, vagy iparágakban megindul a sztahanov-mozgalom, s aztán visszacsúszs következnek be. Ez történeti bizonyos mértékig a bányászoknál és bizonyos mértékben az építkezéseknél. Különösen fel kell figyelniük arra, hogy ami a bányászoknál pl. Albert-lelepen történt. Ismeretes, hogy az Albert telep bányászok az elsők között voltak, akik elindították a sztahanov-mozgalmat és kezdetben hatalmas sikereket értek el. El lehet mondani, hogy az egész ország valóságos lázban volt arról napra várta az Albert-lelepi bányászok újabb és újabb eredményeit. De néhány hét nekellendülés után, mintha elvágák volna ez a mozgalmat Albert-lelepen. Mi megvizsgáltuk, mi ennek az oka. Kiderült, hogy több ok van. Az egyik a bányász szakszervezet rossz munkája. Bányász szakszervezeteinknek úgyszólván egész apparátusa Budapesten ül, ahe-

...hogy kinn volna a bányák...
...a bányászoknál. A bányász...
...szakszervezet, nem fordított elég...
...gondot arra, hogy az Albert-telepi...
...bányászok egyszerű kezdeményezését...
...felkarolja, támogatja, s a mozgalom...
...újába álló akadályokat elhárítsa. Sem a...
...bányász szakszervezet, sem pedig a bánya...
...ipar vezetése nem figyelte fel arra, hogy...
...az Albert-telepen, de más bányákban is...
...alkalmazott berendezés rossz, tarthatatlan...
...egyszerűen gátja, fékja, akadályja a...
...munkaverseny és a sztahanov-mozgalom...
...kifejlesztésének. Albert-telepen az...
...történt, hogy a sztahanovisták igen...
...magas teljesítménynek megfelelő díjazást...
...a sztahanovisták által ténylegesen meg...
...keresett magas bért visszatartották, nem...
...fizették ki. A teljesített százalékokat...
...nem a bányászok egyéni teljesítménye...
...alapján számították, hanem a 90 agú...
...frontosapat átlagteljesítményéből...
...vezették le. Ennek köve kezében a...
...sztahanovista vágár nemcsak aránytalanul...
...kevesebbet kapott, mint amennyi munkája...
...után neki járt volna, hanem előfordult...
...hogy amikor legjobban ment a munka, hirtelen...
...leállt a szállító pálya a bányában. Ez...
...Albert-telepen az egyetlen száltalni...
...műszak alatt négyesében fordult elő. De...
...hasonló jelenségek másutt is vannak. Meg...
...történik, hogy hirtelen, amikor a sztahanovisták...
...legnagyobb teljesítményt adják, baj van a...
...vilamos energiaszolgáltatással. Nem ritka...
...eset, hogy, amikor a sztahanovisták hozzáfognak...
...a termeléshez és legjobban megy a munka, hirtelen...
...ez vagy az hiányzik, mert nem történni róla...
...gondoskodás, hogy minden kéznél legyen.

Az akadályokban az ellenség keze is benne van

— Az említett jelenségek azonban nemcsak az...
...bizonyítják, hogy nálunk még a munka...
...megszervezésével távolról sem áll minden a...
...legjobban, hanem arra is mutatnak, hogy...
...minden valóságosság szerint, számos olyan...
...rendellenességben, amely a munkaverseny...
...kifejlesztését, sztahanovisták jó munkáját...
...akadályozza, az ellenség keze is benne van...
...Megbocsát, hatatlan bűn lenne feltételezni, hogy...
...mert nálunk népi demokrácia, proletárdiktatúra...
...van, hogy mert üzemünk teljesen állami kézbe...
...kerülték, az ellenség nem próbál behatolni...
...üzemünkbe és tépelni, öbeteit kezekkel nézi...
...a sztahanov-mozgalom kifejlesztését országunkban...
...Mindez arra utal, hogy alaposan körül kell nézünk...
...az üzemekben is, hogy nyitva kell tartani...
...szemünket, hogy fokozottabb éberségre van...
...szükségünk, mint amit eddig tanúsítottunk...
...A munkaverseny a sztahanov-mozgalom...
...további kifejlesztésének és megerősítésének...
...igen fontos feltétele a termeléshez szükséges...
...anyag folyamatos biztosítása. Az anyagellátás...
...kérdésében sem szabad sémákhoz ragaszkodnunk.

— Nem szabad egyszerűen tudomásul vennünk...
...ha az anyaghiányra hivatkozunk, mint ami akadályozza...
...a munkaversenyt és a sztahanov-mozgalom...
...jobb kifejlését. Nyilvánvaló, hogy bizonyos...
...nyersanyagok és félkész-gyártmányok nem állnak...
...korlátlan mennyiségben rendelkezésünkre...
...Vonatkozik ez elsősorban a könnyűipar...
...néhány ágára. De ez is kétségtelen, hogy az...
...esetek nagyobb részében, különösen a...
...nehéziparban és főként a gépgyártásban...
...amikor az anyaghiányra hivatkozunk, mint...
...a munkaverseny és a sztahanov-mozgalom...
...kifejlesztésének akadályára, nem abszolút...
...anyaghiányról van szó, hanem saját szervezeti...
...hiányokról, bürokratizmusról, az előrelátás...
...hiányáról, felelőtlenségről. Így pl. a győri

Jó gyártásvezetés, helyes munkamegosztás

— A sztahanov-mozgalom általában a munkaverseny...
...kifejlésénél igen fontos szerepet játszik a...
...gyártásvezetés, a gyártásfondos megszervezése...
...előkészítése, az előrelátás, a gyártás meg...
...szervezésével. Hogy ennek elmulasztása milyen...
...bajokra vezethet, erre példa többek között a...
...Láng-gyár esete. A gyártásvezetésnek a Láng-gyárban...
...mint persze máshutt is, gondoskodnia kellett volna...
...az elmaradottabb üzemrészek fejlesztéséről...
...A gyártás előkészítésénél azonban erre nem...
...voltak figyelemmel. Nem vették tekintetbe, hogy...
...a lemez hegesztőnél a sztahanov-mozgalom...
...következtében a termelőképeség kibővült, ugyanakkor...
...azonban a hegesztők munkáját előkészítő...
...vaszerkezeti részleg termelőképesége nem...
...fejlesztődött hasonló mértékben. Ennek eredménye...
...abban mutatkozott, hogy jóllehet a gyáron...
...beül nyersanyag kellő mennyiségben rendelkezésre...
...áll, a hegesztőket más-más eredményt érte el.

...vagyongyárban is anyaghiányra hivatkozunk...
...mint ami fékezi a munkaversenyt és a sztahanov...
...mozgalom további kifejlését. — Kiderült azonban...
...amikor a munkások a gyárról szorították a gyár...
...vezetőjét, hogy a gyár területén igen jelentős...
...anyagmennyiségek maradtak a háború előtti...
...időkből, de ezek nagyjából összekeverve...
...szortírozatlanul voltak a raktárban és ezért...
...ezeket nem tudták kellőképpen felhasználni.

— A győri vagon távolról sem a legrosszabb...
...gyárunk és mert, mint ismeretes, ebben a...
...gyárban a gyártásvezetés, különösen azonban...
...pártszervezetünk igen komoly segítséget...
...nyújtott a munkaverseny és sztahanov-mozgalomnak...
...Visszont, ha még ilyen gyárban is az említett...
...viszárságok előfordulnak, el lehet képzelni...
...mi történik más, kevésbé jól vezetett és szervezett...
...gyárakban.

— Olyan példákat, mint a győri vagongyár...
...esete, tucat számba lehet felsorolni. Az EMAG...
...gyárban pl. hiány mutatkozott az osztályozó...
...hengercső-készítélen és ennek következtében...
...csaknem elkészült cséplőgépeket nem tudták...
...befejezni. A cséplő Csepelen a WM-gyárban...
...gyártják. Az EMAG-gyár vezetőjének többszöri...
...sürgőse sem volt hajlandó a cséplőcsőgyár...
...a csőveket leszállítani, azaz az indokkal, hogy...
...a kívánt méretű csőveket nem tartják raktáron...
...és hogy 180—200 méter csőgyártására nem...
...tudnak berendezkedni. Az EMAG-gyár vezetője...
...azonban nem nyugodott bele ebbe, személyesen...
...mentek a WM-gyárba és kiderült, hogy a WM...
...csőraktárban a ciklik teljes mértékben meg...
...felelő csőből 500 métert találtak. Ez a...
...csőmennyiség az EMAG egy évi osztályozó...
...hengercső szükségletét fedezi. Mindez azt...
...bizonyítja, hogy az anyaghiányra való hivatkozás...
...igen sokszor csupán arra szolgál, hogy ezzel...
...takargassák a szervezeti hiányt, a vezetési...
...hibákat a műhelyben, az üzemben, vagy esetleg...
...a műhelyterületen.

A csoportnormák felbontása

Hasonlóképpen áll a helyzet a kőműves...
...sztahanovistáknál a sztahanovista kifejezetten...
...a magas minőségű szakmunkát végzi, míg a...
...kisebbségi szaktudást igénylő munkát erre a...
...célra külön beállított segédmunkás végzi...
...el. Ilyen módon együttes termelékenységük...
...többszöröse annak, mint amit akkor érnének...
...el, hogyha az egész munkafolyamatot egy-egy...
...ember vállalná meg. Hasonló jelenségek...
...nálunk is tömegével találhatók. Így pl. a...
...már említett Láng-gyárban észrevettük, hogy...
...a dolgozók feleslegesen sok időt töltöttek...
...azzal, hogy amikor munkájukban valamilyen...
...zavar mutatkozott, maguk megnézték a...
...szerszámot, készületeket, rajzért stb. Ez...
...zavar munkájuk folyamatosságát is. A Láng-gyárban...
...ezt a nehézséget úgy akarják kiküszöbölni, hogy...
...a munkás gépére, ha ott zavar mutatkozott...
...zárlócskát tűz ki a műhelyrészeként...
...beállítanak egy-egy dolgozót, aki odamegy...
...ahhoz a géphez, ahol a zárlócska ki van...
...tűzve, megkérdezi, mire van szükségük a...
...munkásoknak, s így elintézik. Így nem kell...
...minden munkásnak külön-külön a raktárba...
...a közörszűhöz, a műhelyfőnökhöz szaladgálnia.

— Ismeretes, hogy a munkaverseny...
...kifejlésének s részben a sztahanov-mozgalomnak...
...is egyik komoly akadály a csoportnormák...
...rendszer volt s részben még ma is ez. Üzemünk...
...nagy részében helyesen rátértek a csoportnormák...
...felbontására. Számos helyen azonban a...
...csoportnormák felbontásával kapcsolatban...
...hibák követték el.

Emeljük a munkások szakképzettségét

— A sztahanov-mozgalom kifejlődése...
...igen nagy mértékben függ attól is, hogy emeljük a munkások...
...szakképzettségét, hogy növeljük a...
...termelésben a műszaki képzettségű...
...emberek, művezetők, mérnökök stb. számát...
...és szerepét. Ezen a téren nálunk még nagy...
...nyitvatartás van a jennivaló. — A miniszter...
...tanács ismert határozata megadja a...
...lehetőséget arra, hogy új alapokra...
...helyezzük a szakmunkások képzését...
...és a szakmunkásoknak a továbbképzését...
...de a határozat magától nem valószínű...
...megvalósul. A határozat megvalósításához...
...szükséges, hogy az ipari tanulóiskolák...
...rendszerének fejlesztése mellett a...
...termelői miniszteriumok és az üzemek...
...vezetői komolyan foglalkozzanak a...
...szakmunkások képzésével, a szakmunkások...
...át- és továbbképzésével és hogy ehhez...
...a szakszervezetek minden támogatást...
...megadjanak. Hasonlóképpen igen nagy...
...gondot kell fordítanunk arra, hogy...
...üzemeink mind több középfokú műszaki...
...képzettségű embert, kapjanak. És itt...
...nem várhatjuk be, amíg a rendszer...
...újra, a megszokott módszerekkel...
...képzik meg a munkásokat. Néhány...
...évea keresztül a legkülönbözőbb...
...eszközökkel s mindenekelőtt a munkások...
...közéből átképzett műszaki emberek...
...számának növelésével kell a hiányt pótolni...
...Sürgősen el kell kezdenünk...
...üzemi kádereink, munkásaink, művezetők...
...mérnökeink előkészítését: az új feladatokra...
...Mert nem szabad elfelejtenünk, hogy...
...5 éves tanuló megvalósítása az...
...üzemek egész sorát új, korszerű...
...technikát fog adni népgazdaságunknak...
...Erre fel kell készülnünk, hogy...
...embereink bánni tudjanak a...
...technikával, hogy ki tudják hozni...
...az új technikából mindazt, ami benne van.

Rend és tisztaság!

— A munkaverseny, s a sztahanov-mozgalom...
...kifejlésének fontos feltétele, hogy...
...üzemeinkben példás rend és tisztaság...
...legyen. De nemcsak az üzemekben, az...
...üzemi épületekben kell rendnek és...
...tisztaságnak lenni, hanem az üzem...
...udvarán is. Nem szabad, hogy...
...felesleges anyag, gépek, gépalkatrészek...
...szanaszét heverjenek.

Uj magasrendű üzemi kultúrát kell...
...bevezetnünk, kultúrmódra kell dolgoznunk...
...mert a sztahanov-mozgalomnak...
...egyik legjellegzetesebb vonása a...
...magas termelési kultúra. El lehet-e...
...mondani, hogy ezen a téren a mi...
...üzemeinkben minden rendben van. Sajnos...
...ezt még nem lehet elmondani. — Igaz...
...vannak üzemek, amelyekben ezen a...
...térren jelentékeny előrehaladás...
...történt. De nem kevés még az olyan...
...üzem, ahol, ha a műhelyekben van...
...bizonyos rend, az udvarról, a raktárról...
...vagy a kevesebb törődnek. Ennek az...
...állapotnak pedig véget kell vetni...
...ha azt akarjuk, hogy a sztahanov-mozgalom...
...s vele együtt a munkaverseny-mozgalom...
...széles fronton előre haladjon.

A sztahanov-mozgalomra szükség van a mezőgazdaságban is

— De nem szükségszerű jelenség az, hogy...
...nálunk a mezőgazdaság szocialista...
...szektorában a sztahanov-mozgalom...
...még szinte ismeretlen. Hiszen állami...
...gazdaságainknak az elmúlt évek folyamán...
...és főként 1949-ben igen jelentékeny...
...mennyiségű korszerű technikai...
...gépek és egyéb mezőgazdasági gépek...
...ezrei dolgoztak, ha a mezőgazdaság...
...szocialista szektorában még nincs...
...egyelőre komoly értelemben vett...
...sztahanov-mozgalom, úgy elsősorban...
...ez politikai hátramaradottságunkat...
...bizonyítja ezen a területen. Pedig a...
...sztahanov-mozgalomra szükségünk van a...
...mezőgazdaságban is. De a mezőgazdaságban...
...ugyanúgy, ahogy az iparban vagy a...
...közlekedésben, a sztahanov-mozgalom...
...nem magától fog kifejlődni. Ki fog...
...fejleszteni a négy ismert száltalni...
...feltétel alapján, amelyek kisebb vagy...
...nagyobb mértékben mezőgazdaságunk...
...szocialista szektorában is megvannak...
...és ki fog fejlődni pártunk irányításával...
...az üzemi vezetők és a szakszervezetek...
...közreműködésével, az egyéni...
...munkaverseny kifejlésével, tömegesen...
...választásával. Ezért tehát ha a...
...mezőgazdaság szocialista szektorában...
...ki akarjuk fejleszteni a sztahanov-mozgalom...
...tulajdonát, úgy mindenképpen az egyéni...
...munkaversenyt kell fejlesztenünk és...
...ugyanakkor biztosítani kell, hogy...
...elhárítsuk az akadályokat az új...
...akadályok az újabból, akik ma már...
...kések arra, hogy a mezőgazdaságban...
...is sztahanov-mozgalomra szükségünk...
...van. A sztahanov-mozgalomra...
...szükségünk van a mezőgazdaságban is.

— A munkaverseny és a sztahanov-mozgalom...
...mint a munkaverseny magasabb formája, nem...
...képzeltető el a munkások, a műszaki...
...értelmség, az üzemvezetés és általában a...
...termelés és az ipar vezetése és az...
...egyéb gazdasági tevékenységnek...
...legszorosabb együttműködésének...
...Ezen a téren főként a száltalni...
...munkafelajánlás és a száltalni...
...műszak idején megjelentek az első...
...lépéseket. Örömmel kell megállapítanunk...
...hogy műszaki értelmiségünk...
...jelentékeny segítséget adott és ad...
...napról-napra a sztahanov-mozgalom...
...kifejlődéséhez, de természetesen ezen...
...a téren még nagyon sokat kell...
...tanulnunk. Az üzem és a termelés...
...vezetőinek nem szabad elfelejtenük, hogy...
...a munkásokat

Bárdin professzor felszólalása

Felszólalása során nagy taps kísérettel...
...Bárdin professzort, aki többek között...
...ezeket mondta: — Engedjék meg...
...mondanom, hogy a Szovjetunió...
...külföldi kapcsolatokat ápoló...
...társaságának a Szovjetunió...
...tudomány és kulturális...
...dolgozóinak és a Magyar-Szovjet...
...Barátság Hónapjára érkezett...
...küldöttség tagjainak nevében...
...üdvözöljem Önöket. Különös örömmel...
...számunkra, hogy Magyarország...
...sztahanovista dolgozóinak...
...gyűlésén személyesen adhattuk át...
...ezt az üdvözlőt mindazoknak, akik a...
...sztahanov-mozgalom szervezési...
...kérdéseinek, a mozgalom...
...kifejlésének megőrzésére...
...itt megjelentek.

nemcsak tanítani kell, hanem tanulókat is...
...kell tölteni. Minél gyakrabban...
...tanácskoznak az egyszerű...
...munkásokkal, rendszeresen...
...szervezetünk üzemi termelési...
...értelmezéseket, halgasanak az...
...egyszerű dolgozók szavára, vizsgálgatják...
...meg javaslataikat, észrevételeiket, bírálatukat...
...és hasznosítják mindazt, ami alkalmas...
...arra, hogy a termelést...
...megjavítsák, a termelékenységüket...
...fokozzák és ezzel a szocializmus...
...építését a maguk területén...
...előre vigyék. Mi nagy örömmel...
...állapítjuk meg, hogy a sztahanov-mozgalom...
...ma már nem egyes kiváló...
...teljesítményű dolgozó ügye, hanem...
...mindinkább ezek mozgalmává...
...vált, de ugyanakkor tudnunk...
...kell azt is, hogy a szovjet...
...termelési eredményekhez...
...képesek mi még a kezdet...
...kezdetén tartunk. Hatalmas...
...nagy jelentőségű cselekedet az, ami...
...a mi sztahanovistáink, műszaki...
...értelmségünk legjobbjainak...
...fámogatásával megvalósítottak...
...Azonban az, amit eddig...
...elértünk, távolról sem a...
...végső határ, hanem csak...
...előrelépés egy folyamatonak...
...amely új és új nagyszerű...
...eredményekhez kell hogy...
...vezessen.

— A sztahanov-mozgalom létrejött...
...Magyarországon bizottsága a...
...szocialista gazdasági rend...
...fő feladatát a kizsákmányoláson...
...alapuló tökéletes gazdasági...
...renddel szemben. Bizonyítja...
...Lenin—Sztálin tanításának...
...legyőzhetetlenségét. Bizonyítja...
...Pártunk, a Magyar Dolgozók...
...Pártja politikai irányvonalának...
...helyességét és elismerését a...
...legszorosabb dolgozó tömegek...
...által. Ha a meglévő...
...hiányosságokat kiküszöböljük...
...ha a hibákat kijavítjuk, ha a...
...sztahanov-mozgalom új...
...akadályokat elhárítjuk, ha a...
...számos területen még megmaradó...
...szervezetlenséget, bürokratizmust...
...fejlesztési feladatokat és...
...erre Pártunk vezetői, Rákosi...
...Mátyás vezetésével kétségtelenül...
...képesek vagyunk, akkor a...
...sztahanov-mozgalom mai első...
...eredményei újabb és újabb...
...sikerekkel fognak kibővílni és...
...a munkaverseny és a sztahanov-mozgalom...
...kifejlődése útján még inkább...
...meggyorsul előrehaladásunk...
...a szocializmus építésének útján.

Gerő miniszter nagy tüsszel...
...fogadott beszéde után felszólalások...
...következtek.

Éljen a béke legfőbb öre, a hatalmas Szovjetunió!

A magyar nép hangja

A magyar külügyminisztérium február 28-án egy-egy szóbeli jegyzéket intézett az Amerikai Egyesült Államok és Nagybritannia budapesti követségeihez. Az Egyesült Államok követségéhez küldött jegyzék Geiger Imre és társai bűnügyével kapcsolatban tudomására hozza az USA külügyminiszterének, hogy Robert Vogeler USA ezredes, ügynökéi keresztül a magyar állam ellen kémkedett és maga is — üzleti tevékenység ürügyén — a Magyar Népköztársaság ellen irányuló kém- és szabotázstevékenységet fejtett ki.

Az angol követséghez intézett jegyzék közli a brit kormánynak, hogy Edgar Sanders angol állampolgár, örnagy, kémszolgálati ügyben, mint a Geiger Imre és társai ellen folytatott bírósági tárgyalás bebizonyította, a vádlottak kém- és szabotázstevékenységeinek egyik aktív résztvevője volt.

Rákosi Mátyás, a magyar nép hőse, élelétási vezére február 10-én világosan rámutatott arra, hogy

a magyar kormány szívesen látja külföldi vendégeket és megbízottakat, — de nem hagyja, hogy ezek a külföldi állampolgárok üzleti tevékenységet folytassanak a Magyar Népköztársaság ellen.

Arra is rávilágított Rákosi Mátyás, hogy mennyire alapvető céljuk az imperialistáknak a népi demokráciák gazdasági és politikai életének gátlása, sőt teljes tönkretévése. Rákosi Mátyás szavainak igazságát megcáfolhatatlanul bizonyította a bírósági tárgyalás, ahol a vádlottak a bizonyítékok súlya alatt beismerték bűnösségüket. Lezártva együtt a leplett imperialista gazdák igazi szándékairól. Ezekben a szándékokban és cselekedetekben világosan megmutatkozik az imperializmus békebonó arculata.

A Geiger-kém banda ügyében tartott főtárgyaláson a magyar államügyész azt mondotta:

„Az építés és béke világa áll itt szemben a rombolás, a háború és pusztítás világgal. A kémkedésnek, a pusztításnak világa az, amely fölött a bíróságnak ítéletet kell mondania.”

A bíróság példás, igazságos ítéletet hozott, — de

a dolgozó magyar nép, akiknek eredményes munkáját orvul megemlítette a kém banda, egy emberként foglalt állást az imperialista ügynökök ellen. Még az ítélet kihirdetése előtt táviratok tízezrei, öregek és fiatalok, kétézer munkások és értelmiségiek, dolgozó parasztok és tudósok követelték a bűnösök méltó megbüntetését. Az ítélet elhangzásakor pedig egész dolgozó népünk hangja szólalt meg Olti tanácselnök ítéletet mondó szavaiban.

A magyar kormány az Amerikai Egyesült Államokhoz és Nagybritanniához intézett jegyzékekben felszólítja a két kormányt, hogy nyilatkozzanak, mik a szándékaik a továbbiakban. Hajlandók-e levonni az eseményekből folyó következtetéseket? Végül tekintettel arra, hogy mind az amerikai, mind az angol követség a háború előtti létszámának többszörösét alkalmazta, tehát kéri nevezett kormányokat: intézkedjenek sürgősen a létszámredukcióról.

A tárgyalás során nyilvánvalóvá vált, hogy miért volt szüksége a két kormánynak erre az aránytalanul nagy követségi apparátusra.

Az Egyesült Államok kormánya azzal tette a koronát hábo-

A Szovjetunió új budapesti nagykövete átadta megbízó levelét

Jevgenij Dimitroviics Kiszeljov, a Szovjetunió új magyarországi nagykövete szombaton délen ünnepélyes keretek között nyújtotta át megbízólevelét a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának. A nagykövet fogadására az Országház oroszlanos főkapuja előtt honvéd díszszázad sorakozott fel zenekarral.

Kiszeljov nagykövet, a nagykövetség tagjainak kíséretében ellépett a díszszázad arcába előtt. Az Elnöki Tanács fogadótermében Kállai Gyula külügyminiszter fogadta a nagykövetet és kíséretét. Majd bevonultak az Elnöki Tanács vezetői. Szakasits Árpád elnök, Kiss Károly és Nagy Dániel, az Elnöki Tanács alelnökei, Olt Károly az Elnöki Tanács titkára.

Ezután Kiszeljov nagykövet a következő beszéd kíséretében nyújtotta át megbízólevelét az Elnöki Tanács elnökének:

— Elnök Úr! Van szerencsém átnyújtani Önnek a megbízólevelet, amellyel a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója Legfelső Tanácsának presídiuma rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti minőségben akreditál. Egyben van szerencsém átnyújtani elődöm visszahagyott levelét. A Szovjetunió népeinek nagy megelégedésére a Magyar Népköztársaság és a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója közötti szoros együttműködés sikeresen fejlődik az országaink által megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződésnek megfelelően. A szovjet nép ösztöne örömmel üdvözli a baráti magyar népek a Magyar Népköztársaság demokratikus rendszerének további megszilárdítása, állami függetlenségének megszilárdítása, a népgazdaság helyreállítása és fellendítése, valamint a kulturális építő munka terén kiváló sikerit.

— Amidőn a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteként ráháruló feladatok megoldásához hozzájárulok, kérem Önt, Elnök Úr legyen meggyőződve arról, hogy minden erőfeszitésem a népeink közötti barátság további megerősödésére, valamint a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója és a Magyar Népköztársaság közötti politikai, gazdasági és kulturális együttműködés továbbfejlesztésére fog irányulni. Nem lehet kétséges, hogy az országaink közötti barátság és együttműködés megerősödése komoly tényező lesz a béke és a nemzetközi biztonság megővése terén.

— Engedje meg Elnök Úr azt remélnem, hogy az Ön részéről, valamint a Magyar Népköztársaság kormánya részéről érezni fogom a szükséges segítséget és támogatást a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója nagykövetségét kifejtendő tevékenységem során.

Szakasits Árpád, az Elnöki Tanács elnöke válaszában többek között ezeket mondotta:

„A magyar kormány és a magyar nép nem tesz elhamarkodott megindokolatlan lépéseket. A magyar nép békére vágyik és békés jövőjét építi, de mint ahogyan Rákosi Mátyás mondta: nemcsak építi, hanem, ha kell minden erővel: fejjel és karddal megvédi ezt a békét. A magyar nép jól látja, hogy a külföldi állampolgárokon kívül, mindeket követésen dolgozó magyar állampolgárok is, akik szinte kímélet nélkül a régi rend hívei és akik örömmel nyújtanak szédéseket a Magyar

— Nagykövet Úr! Hozzám intézett szavaiban Ön rámutatott arra, hogy az országaink közötti szoros együttműködés sikeresen fejlődik a Magyar Népköztársaság és a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója között megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződésnek megfelelően. Valóban ez a szerződés egész külpolitikánk alapja, mert e szerződés által lett a magyar népi demokrácia a nagy Sztálin vezette alatt álló hatalmas Szovjetunió és a népi demokráciák baráti közösségének egyenrangú tagja s a nemzetközi békefront szilárd bástyája.

— Ezért mind a maga, mind pedig a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és kormánya nevében kijelenthetem Önnek Nagykövet Úr, hogy népeink

közötti barátság további megerősítésére, valamint a Magyar Népköztársaság és a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója közötti politikai, gazdasági és kulturális együttműködés továbbfejlesztésére vonatkozó kijelentéseit az egész dolgozó magyar nép örömmel fogja fogadni.

— Teljes mértékben osztozom abban a meggyőződésben, Nagykövet Úr, hogy az országaink közötti barátság és együttműködés további megerősödése komoly tényezője a békének és a nemzetközi biztonságnak. A Szovjetunió barátsága teszi számunkra lehetővé boldog jövőnk békés építését.

Amikor Kiszeljov nagykövet elhagyta az Országházat, a fogadásra kiponult honvédzenekar a magyar Himnuszot játszotta el.

Szovjet-magyar határegyezmény

Moszkva: Február 24-én Moszkvában a szovjet-magyar államhatár szabályzatára vonatkozó szerződést írtak alá a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság Kormánya között. Együttal megállapodást írtak alá a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság között a szovjet-magyar államhatár rendezésének módjára vonatkozólag.

A megbeszélések baráti légkörben és teljes, kölcsönös megértés szellemében folytak le. A szerződést és a megállapodást a Szovjetunió kormánya megbízásából Barulin tanácsos, a Magyar Népköztársaság kormánya megbízásából Szobek András, a Magyar Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete írta alá.

Amerikai szenátorok Truman ellen

Moszkva: Az United Press washingtoni tudósítója jelenti, hogy az amerikai kongresszus több tagja határozottan ellenzi Truman és Acheson álláspontját a Szovjetunióval való viszony kérdésében. Ezek a törvényhozók annak az aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy Truman és Acheson külpolitikája miatt a kongresszus elutasítások idején a demokrata pártot háborús pártnak tekintik majd és így elveszti híveinek jelentős számát.

Az angol választások eredménye

London: A 625 választókerületből szombat délig 620 kerület választási eredményei váltak ismeretessé. A mandátumok így oszlanak meg.

Munkáspárt 314.
Konzervatív párt 294.
Liberális párt 8.
Független liberális 1.
Ir nacionalista 2.
Pártonkívüli 1.

A munkáspártnak az előző parlamentben volt 140 főnyi többsége, tehát olyan minimálisra csökkent, amilyenre az angol parlament történetében még nem is volt példa.

A CSEHSZLOVÁKI SZAKSZERVEZETI TANÁCS HATÁROZATAI

Prága: A csehszlovák szakszervezeti tanács elnöke csütörtökön Zápotocky miniszterelnök elnökletével rendezte évi gyűlésre ült össze. A gyűlésen beszámoltak arról, hogy az elmúlt évben 109,152 újítást, újítottak be az iparban, amelyből 55 százalékot elfogad-

tak, ami 2969 millió korona megtakarítást eredményezett. Az újítások tekintélyes összegű jutalmat fizettek ki.

Változások a kormányban

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Minisztertanács f. hó 24-i ülésén Dobi István, a minisztertanács elnöke bejelentette, hogy Kossa István pénzügyminiszter, Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter és Darvas József építészeti miniszter lemondta a minisztertanács lemondásokat tudomásul vette és felterjesztette a Népköztársaság Elnöki Tanácsához.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa f. hó 25-én ülést tartott, amelyen Olt Károly bejelentette, hogy titkári tisztségéről lemond. Az Elnöki Tanács a lemondást tudomásul vette és a titkári teendőket ideiglenes ellátásával Szabó Pirokka tanácsost bízta meg. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa ezután Kossa István, Ortutay Gyula és Darvas József lemondását elfogadta és miniszteri tisztségük alól felmentette. Olt Károlyt pénzügyminiszterre, Darvas Józsefet vallás- és közoktatásügyi miniszterre, Sándor Lászlót pedig építészeti miniszterre egyhangúlag megválasztotta. Az új miniszterek Szakasits Árpád, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnöke kezébe a hivatalos esküt letették.

Népköztársaság elleni merényletekben.

A magyar népben önkéntelenül felmerül a kérdés, hogy a külső ellenséget vajjon nem ott kell-e keresni, ahol a belső bitangok menedéket és alkalmat találnak?

A magyar dolgozók egy pillanatra sem veszítettek a munka üteméből, munkájuk nyomán egyre sebesebb iramban haladunk a szocializmus felé, — de ez a dolgozó nép nem téveszti szem elől az ellenséget.

A bűnperben elhamzost az ítélet, az amerikai és angol kormá-

A békeharc új fázisa

A világpolitikai események előterében a békeért folyó harc áll. Ide kapcsolódik a Béke Hívei Világkongresszusa Bizottságának felbírása, — amelyhez most foglalt állást a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa — és mindazok a mozgalmak, amelyek világszerte egyre fokozódó erővel jelentkeznek, hogy megvédjék a békét és gátát emeljék az imperialisták háború tervei elé. A békeért folyó harcnak ez a formája nem hasonlítható azokhoz a pacifista próbalétszerekhez, amelyek a múltban néhány „szép lélek” kezdeményezései voltak és meghiúsult szónoklatokon kívül egyebet nem tudtak a béke oldalára állítani. A békemozgalom oldalán hatalmas erők vonulnak fel, s a leghatalmasabb maga a Szovjetunió.

Vegyük először szemügyre, milyen konkrét tervekkel készült elő a harmadik világháborút az imperialista gyújtogatók? Az első ilyen konkrét háborús tervet a Marshall-tervben találjuk meg. A Marshall-segély különböző nyugati kormányoknak az elmúlt évben 4 milliárd dollárt juttatott, kifejezetten azzal a céllal, hogy az amerikai hódító törekvések megvalósítása számára európai népekből segédcsapatokat szervezzenek.

A második konkrétum az imperialisták háborús politikájában az északatlanti katonai blokk. Ismeretes, hogy ez év januárjában az Egyesült Államok nyolc európai kormánnyal egyezményt írt alá az amerikai fegyverszállításokra vonatkozóan. A katonai megsegítés programja, amelyről az Északatlanti Egyezmény csak néhány melékmozdabban emlékszik meg ezzel félre nem érhető módon az Atlanti Blokk egyetlen konkrét céljának bizonyult és a világ népei előtt feltárta a nyugateurópai országok valószínűségi helyzetét: Nyugateurópa az amerikai katonai törekvések bázisává és a nyugateurópai kormányok az Egyesült Államok katonai függvényévé váltak.

Es most vegyük szemügyre azokat a konkrétumokat, amiket a békemozgalom állít szembe a háborús uszítók terveivel. Első helyen kell megemlíteni a kikötő és dokkmunkások harcát akik megtagadták az amerikai hadianyag kirakását. Ez a harc nemcsak hátráltatja a háborús tervek megvalósítását, hanem a nagy tömegek figyelmét erőteljes formában ráirányítja a hadiszállításokra és fokozza a háborúellenes hangulatot is a békés dolgozóknak, Franciaországban először csak Saint Nazaire kikötő munkásai tagadták meg a hadianyag ki- és berakását, de hamarosan csatlakoztak hozzájuk az összes nagy francia kikötő dolgozói. Franciaország dolgozói mindenütt és minden iparágban lelkesen támogatják a békeharcosok mozgalmát.

A francia dolgozók példája visszhangra talált Hollandiában, Belgiumban, Norvégiában, Olaszországban is. Ezeknek az országoknak kikötőiben ugyanolyan fogadtatásra talál az amerikai hadianyag, mint Franciaországban. Semmiféle rendőri, vagy katonai erőszak nem tudja megtörni a munkások elszántságát a békeharcban és ennek erőteljes alámasztást adnak a nőknek, az ifjúsági tömegeknek, a szellem embe- reinek világszerte tapasztalható tömeges megmozdulásai a háborús uszítás ellen.

nyokra vár a feladat, hogy a per következtetéseit levonják. A mi számunkra addig is megmarad a tanulság az imperializmus igazi céljairól, és népünkben megerősödik az elhatározás a fokozott éberségre, a további építő munkára a háborús gyújtogatók elleni még elszántabb küzdelemre.

Eben a harcban nem vagyunk egyedül. Velünk van a hatalmas Szovjetunió. A szabad országok népei és az amerikai és angol dolgozók lezajlottai is.

Megismertem a szovjet embert

Debreceni technikus levele a Szovjetunióból

A múlt év végén ment ki a Szovjetunióba többmagával öt évi tanulmányútra, továbbképzésére Győri Gábor 17 éves debreceni fiatalember, technikus Győri Gábor debreceni MÁV dolgozó, munkásbírók fia.

Győri Gábor társaival együtt továbbképzéssel a technikus tudományban és gyakorlati ismeretekben, tanulmányait a világ-ellenjáró, leghaladóbb országában folytatja. Ugyanakkor megismerkedik a nagy szocialista állam társadalmi berendezkedésével, magas fejlettségével, a sok-sok újítással és a — szovjet emberekkel...

Győri Gábor levelet írt szüleinek Debrecenbe és beszámol első élményeiről, tapasztalatairól, a látottakról. Közöljük a levelet szövege mellett, minden változtatás nélkül. Összinté levél, összinté megnyilatkozás — érdemes az elolvasásra... Ime a levél.

Moszkva, 1950. jan. Drága szüleim! Szerencsésen megérkeztem Moszkvába. Nem tudom leírni azt, ami itt a Szovjetunióban tapasztaltam. Reggel érkeztem meg Csapra, előzőleg Zahonyba, onnan folytatuk útunkat a Szovjetunióba. A kocsiban aludni is lehetett, vagyis támlák voltak amelyek le lehetett hajtani. Két szovjet nő is kísért bennünket, igazi szovjetemberek. Most ismerem meg először igazán a szovjet embereket, főleg, amikor aludtunk a rendes szolgálaton kívül a vasúti kocsikban, a kocsi és a kocsi között és a kocsi körül. Nem lehetetlen, hogy elfogadják a gyermekeket szívesen. Nehogy azt tessenek hinni, hogy elfogadják a gyermekeket szívesen. Nehogy azt tessenek hinni, hogy elfogadják a gyermekeket szívesen.

Moszkvában gyönyörű pályaudvarra érkeztem. Általában jellemző, hogyha a ház esetleg külsőről nem olyan szép, mutató, azonban ha belülről látja, nyíva marad a szeme. Rágyog minden a tisztaságtól. Itt a pályaudvaron is minden ragyogó, színe minden óráca sepernek, törölgessenek. A pályaudvarról rohobusszal mentünk ideiglenes szállásunkra. Ez egy diákszálló, ahol körülbelül 1000 diák van elszállásolva. Minden kényelem, minden lehetőség adva van a tanuláshoz, a megtelepedéshez, az elhelyezéshez. Ez is mutatja, hogy a Szovjetunióban mennyire gondoskodnak a diákokról. Itt addig leszünk, míg meg nem lesz az első és az utolsó, hogy nem maradjunk Moszkvában, hanem Leningrádba megyünk.

Moszkvában megtekintettük a várost, a látványokat, a város nevezetességeit... Első nap megtekintettük a Lenin mauzóleumot. Nem lehet leírni és kifejezni, mit is érezünk. A mauzóleum vörös és fekete márványból készült. A bejáratnál két vörösgárdista áll, minden orban váltják őket, amikor a Krenin órája üt. Felémő érzés fogott el mindnyájunkat, amikor a nagy Lenin színe megjelent. Lenin úgy fekszik az üvegkoporsó alatt, min ha aludna. Nem tudom ezt úgy leírni, ahogy szeretném, talán majd szóval jobban ki tudom fejezni érzéseimet.

Külön élmény a moszkvai föld, a látnivalók, a Metro. Minden állomás egy-egy múzeum, vagy kiállítás. Marványból, mozdilakkal kirakva. Minden állomás a Szovjetunió vagy szovjet-ember életének egy mozzanatát örökíti meg művészileg. A szovjet ember, amíg a mozdolypályaig meg nem felel nyugodtan olvasva a „Pravdát”.

A villamoson és trolibuszon a katalin nem jár sorba jegyet kérni. A kocsi egyik végében áll és aki a kocsi ellenkező végére is száll fel, a pénz odaadja a mellette ülőknek, a pénz kézzel kézzé jár, amíg a jegykezelő katalinhoz ér, aki ugyanígyen módon, kézzel-kézre adja, adja

viszra az utasnak a jegye, és a visszajáró pénzt. Nincs senki, aki ne váltana jegyet, nincs aki bicsegni akarna, pedig senki sem figyelembe veszi, hogy valón a jegyet a Lenin múzeumban, ahol szemléltetőn láttuk Lenin történelmi jelentőségű, világot formáló munkásságát.

Nagy és mély benyomást tett ránk már az első napokban a Szovjetunió és ez csak fokozódik, ahogy a benyomás, csodálta napról napra jobban megismerjük a szovjet embert, a szovjet dolgozókat, azt az országot, amely ipar-

ban, tudományban a világ legfejlettebb, leghaladóbb országa, példaképünk nekünk magyaroknak, népi demokráciáknak, reménye az elnyomott és felszabadulásért küzdő népeknek. Alig várjuk, hogy mezőgazdasági vonalon is megismerhessük a Szovjetuniót és a látottakról, tapasztalatokról külön beszámolok majd.

Magda tanújon jól! Csókolok mindenki. Nagyon jól érzem magam Gabi...

Ehhez a levélhez, öszinté megnyilatkozáshoz nem kell kommentár, nem kell magyarázat. Egy szemtanú öszinté írása a Szovjetunióból... a Szovjetunióról...

A gyermekvédelmi intézmények hatása: csökken a fiatalok bűnözők száma

A felszabadulás előtt a bíróságokon a legnagyobb forgalmat a fiatalok bírósága bonyolította le, a hivatalos adatok is bizonyították, hogy évről évre nőtt a fiatalok bűnözők száma. A második világháború alatt még erősebb volt ez az emelkedés: a háborús viszonyok elősegítették a fiatalok bűnös útra való lépését, hiszen a Horthy-rendszer rendszere semmit sem tett a fiatalok, elhagyott, nehéz helyzetbe jutott, a kiserészek, bűnös kettő gyermek felkarolására.

A háborús nyomok eltakarítása, az újépítés során a népi demokrátiák kormányzat elsőrendű fel-

adatának tekintette a fiatalok megmentését és felkarolását. A legfőbb érték az ember — a fejlődő fiatalok —, ennek a jegyében egymást követték a szociális, népjóléti, fiatalmentő és ifjúságnevelő beruházások és intézkedések. Felépült a hajdúhadházi Gyermekváros, — elindult áldásos útján; felépült sok gyermekotthon, népi kollégium, tanonc-ipari tanulóotthon, számos napközi otthon. Debrecenben a Repülőtérre is gyermekotthon létesült, a Pavillon lakótelepén ipari tanulóotthon. —

Ahol régen csak a kerítésen át kukucskálhattak be a proletárgyermekek — a Simonyi-út lényező villáiba, — most gyermekotthonokat teremtetett a demokratikus kormányzat és vidám gyermekek kacagása vegyült össze a madárdallal. A Gyermekváros, a sok ifjúsági-gyermekotthon, a sok áldozatos nevelő és segítő munka jó gyümölcsöt hozott: — mint a debreceni fiatalok bíróságán értékelünk — a szociális újítások és beruházások nyomán erősen csökkent a fiatalok bűnözők száma és hónapról hónapra örvendően tovább csökken.

Szabó András megyei bírósági tanácselnök, a fiatalok bíróságának vezetője mondotta:

— Az 1945-ös ijesztő magas számok már a múlté... Évről évre csökken a fiatalok bűnözők száma és most jóval a sok évi átlag alatt állunk. Otthonhoz jutottak a szétszórta, csavargóknak keltett gyermekek, — hiszen a hajdúhadházi Gyermekvárosban, a debreceni repülőtéri gyermekotthonban több száz gyermek nyert elhelyezést és kapott nagyszerű oktatást, nevelést. Munkához, becsületes megélhetéshez jutnak a kamaztkorban levő fiúk-lányok, javult a szülők életszínvonala, az általános iskolában a pedagógusok jó nevelő munkája nyomán öntudatosabbá, felelősségteljesebbé lettek a gyermekek és ez mind hozzájárul ahhoz, hogy egyre kevesebb a rossz útra tévedt fiatal. Es ha meg is téved némelyik, sokkal fogékonyabb a fiatalok bírósága intésére és figyelmeztetésére, hogy igyekezzék a dolgozók államanak, a nép államának becsületese, hasznos munkásvá válni és a próbárobcsátás, megintés nyomán fényes megjavul, beállanak a dolgozók, hasznos termelő munkát végzők milliói tömegébe...

NÉPI ÜLNÖKÖK A FIATALKORUAK TANÁCSÁBAN...

A nép fiatal, a népi ülnökök bevonultak a fiatalok tanácsába és a régi szakbírákkal harmonikusan együttműködve, igyekeznek főleg szociális, nevelő és nem annyira megtorló, büntető munkát végezni. A nép legjobb fiaiból kifelől laikus bírák, — akárcsak a büntetőtanácsokban — itt is kiválóan megállják helyüket. A szivileket a józan életfelfogásukat, helyes társadalmi ismereteiket hozták be a bírák szaktudása mellé.

Es ahogy a kormányzat szociális intézkedésekkel, megelőző ellátásokkal igyekszik csökkenteni és megszüntetni a fiatalok bűnözését, kiküszöbölni az ezt elősegítő körülményeket és adottságokat, éppen úgy a népi ülnökökből álló fiatalok tanácsa az eléje került zsené gyermeklelkeket igyekszik visszatéríteni a jó útra és beállítani az építő, termelő munkába. Makarenkó tanítása és útmutatása nyomán dolgozik a fiatalok bírósága — egyre szebb eredménnyel. Es a fiatalok bírósága folyóéja már nem zűnő, egyre kevesebb az ügyfél és senki sem fog haragudni, ha rövid idő múlva teljesen kihalt, csendes lesz és munkanélkülivé válik a fiatalok bírósága.

6 oldal
Debrecen, 1950 február 26.

Amit a „Ludas Matyi”-ról még nem hallottunk...

Beszélgetés Hegyi Barnabással, az első színes magyar játékfilm operatőrével

Hétfőn mutatja be a Vig Filmszínház az első színes magyar játékfilmet, mely iránt nemcsak Debrecenben, hanem országwide is olyan érdeklődés nyilvánul meg, hogy valószínűleg hosszabb ideig a filmszínházak műsorán marad.

Bemutatóban már gyönyörködhetünk a film csodálatosan szép színes felvételeiben, de nemcsak a bemutatót filmkockák láttuk. Elnél sokkal többet tudunk meg Hegyi Barnabásról, a nyelvezete elejétől végig az első magyar színes filmet. A színházban beszélgetünk. Lang Mária hívta fel a figyelmet debreceni érdekesére. Első kérdésünk:

— Milyen alkalomból jött Debrecenbe?

— Nem hivatalosan. Magánjellegű látogatás, de szívesen adok nyilatkozatot, az első színes magyar játékfilm elkészülésének körülményeiről.

— Milyen eljárással készült a film?

— Csak anyagot dolgoztunk. Cser Color eljárással, kikértük csak szakemberek véleményét is, azonban az anyagot külföldi segítés nélkül önállóan fejeztük. Két hónapra készült csak próbafelvételeket csináltunk, ilyen próbafelvételek számította a „Színes május 1.”, ami természetesen magán viselte a kísérleti felvételek összes hibáit. Ezekből tanultva, a film felvételei már a legteljesebb eljárással készült.

— Régen is készítették Magyarországon színes filmet?

— Teljes játékfilmet soha. Egyszer indult egy kísérlet, akkor is én fény-

képeztem. „A beszélő kontos” utolsó jelenetét vettük fel, de az csak kísérlet és igen kelletlen volt. Most vettünk fel teljes játékfilmet, színes képekkel és bizonyos, hogy mindenütt usztatlan sikert arat a film. Terjedelmében is elég nagy 2300—2400 méter hosszú.

REFLEKTORFÉNY NAPPAL

— Hogyan és hol folytatók a felvételek?

— Amit műteremben megcsinálhattunk, ott vettük fel, de a film legnagyobb részét szabadon forgattuk. Igen szép külső felvételek elemkítik a jó színházú képeket. Dömösöd Bahad Dabas közegének szerepelték a külső felvételek műsorán.

— Hogy korhú felvételeket készíthessünk, a falukban ki kellett asni a villanyoztatást, a házakról leszedték a cseréptetőt és szuppal vontuk be. Természetesen az csak a felvételek időtartama szól, utána mindent eredeti formájában helyezettük vissza.

— A színes film sok mindent megkívánt, amit felekeletre felvételeknél nem alkalmas voltunk volna, így sokkal több lényt kellett használnunk. Amikor rágyog napfényt volt akkor is meggyújtottuk a jupiterlámpákat, hogy a fénytörést a felvételek szükséges maximumra növeljük.

A DOBRÓCI VASÁR

— Mivel minden szín teljeseleg érvényesül, külön gondot kellett színezni a színezőgátra a körné és színes jelme-

HONNAN SZÁRMAZIK AZ EMBER?

VII.
Múltkor cikkünkben elmondottuk, hogy a fejlődés folyamán inkább olyan állatok alakultak ki, melyeknek kevesebb, de jobban mozgatható lábuk vannak.

A lábuk mozgását izmok végzik az izmok munkája pedig zinnal a hártya, minél szilárdabb alap szolgál támaszul. Az izellábúak kifejlődését szilárd váz jellemzi, amely nemcsak védőpancsekként, hanem az izom működéshez szükséges támaszként is szolgál. A szilárd váz a test külső felületén képződött és így az élethez szükséges levegő bejutását a szervezet megakadályozta. Az izellábúak további jellemző sajátysága a legőszerűbb kiakultása.

Mind a szilárd váz, mind pedig a legőszerű kiakultása másképpen valósult meg a szárazföldön és másképpen a vízben. A vízben élő izellábúaknál az egész testet beborító mospáncsekké képződött, amely csak az első láb végén hagy szabad helyet. Ezen a helyen a vékony hórancs közvetlenül érintkezik a vízzel és magába szívhatja a vízben lévő levegőt. Az egyszerű mospáncsekké és a levegőfelvételle szolgáló vékony hórancs, vagy kopolyú, a vízben élő állatok, rákok legfejlettebb tulajdonsága. A mospáncsekké azonban éppen úgy, mint a kagylónál a rákok egy részénél is túlságosan megnevelkedik és megfosztja az állat mozgási képességétől. A mozdulatlan életmód következtében egyes rákfajták a talajhoz tapadva annyira visszfejlednek, hogy el is lehet őket megkülönböztetni az alacsonyabbrendű tömös állatoktól.

A LEGFÜRÖGEBBEN MOZGÓ CERINCES ÁLLATOK

Egészen más irányban fejlődtek a szárazföldi izellábúak, amelyeknek legfejlettebb képviselői a rovarok. Pancsájuk hajlékonyabb és gyűrűkkel áll, amelyek egymással szemben elmozdíthatók. A pancsok egyes részén apró csővecskék nyulnak le az állat feléje, ezen keresztül hűtöl be a levegő az izmokhoz.

Nemcsak az oxigénellátás, hanem az üzemanyag, v-gyis a táplálékfelvitel és feldolgozás is fejlettebb a rovaroknál, mint a fergéknel. A test melles részén lévő végtagok rágszervekké alakultak át, az emésztési számomirigy váltakéka végzi, a vérkeringést egy felvitelre kitáguló és összehúzó tömör tartja fent.

Minden tulajdonságok mellett a rovarok a legürögbben mozgó gerinces állatok. Erősebben a szárazföldön jöttek létre de csakhamar az edesvízek felszínét is benépesítették. A vízben élő rovarok legőszerű visszáfejlettek a legész szerepelt a rovarok határoló kinyúló hórancsok vették át. Később ezek a rovarok újabb kikerülték a vízből, a kinyúló hórancsok azonban megmaradtak, most már nem annyira légszóra, mint inkább repülésre szolgáltak. A szilárdított és hosszú szárny meg légszerveként is szerepel, de a meheknek és pillangóknál már teljesen a repülésnek megfelelően alakult. A rovarok egy része életét félig a levegőben, félig a föld felszínén tölti. Ezeknél a vékony szárnyat kemény hejtő szerűesek ellen.

AZ ÖSZTÖNSZERŰ MOZGÁS

Természetesen ilyen bonyolult mozgásokhoz fejlett idegrendszer szükséges. A fergéknel meg szélszortan elhelyezkedett idegduók nagyszámú a rovaroknál ma a feji részén nagyobbsomova összpontosul. A rovaroknál tehát már agyvelőjük is van. Az agyvelő tesz lehetővé, hogy a rovarok megjelölőbb módon mozogjanak mint a fergék. A rovarok külső inger hatása nélkül, saját maguktól, belső ösztönök által irányítva is mozognak. A rovar nem var addig, míg a táplálék véletlenül eléje vetődik, ha éhez, keresése indul.

Az ösztönszerű mozgás azonban gépiesen történik, a rovar nem tudja viselkedését megváltoztatni, mikor arra szükség lenne. A méhét például ösztöne arra kényszeríti, hogy mézet csergasson a lép sejtjeibe az ott élő fiatal mehek számára. Ha a kis mehek kivisszák a sejtből, azt a sejt fenekek is eltávolítják a méh tovább hordja oda a mézet, mert tevékenységet vár ösztöne irányítja és nem az értelem.

Értelemszerűen csak olyan állatok tudnak mozogni és eslekedni, amelyeknek nagy agyvelőjük van. A kisiny rovaroknál ilyen agyvelő nem alakulhat ki megállapítottuk azt is, hogy az értelemszerű viselkedést az agyvelő felületén lévő idegsejtek működése teszi lehetővé. Minél nagyobb az agyvelő felülete, annál értelmesebb az élet.

A KÖZPONTI IDEGRENDSZER

Egy test felületét kétféleképpen növelhetjük. Egyrészt úgy, hogy a test

zeker. Mert a Dobróci vasár, ugyan- csak nagy a forgatag és a kép élénk színházait a tarka jelmezekkel nagy- szoruen lehetett fokozni.

— Hogy fogadtak talán a filmese- ket?

— Voltak, akik kitörő örömmel fogadtak bennünket némelyek idegen- kedve, a kitalálók ellenségesen. Ez természetesen, mert tudták, hogy az állmo- mott szegény nép életét vesszük elmré és ez ellentétes szél. Sokhelyen meg- jekték a nagy felvonulástól a bent- soktól, de mindenki megnyugodott mikor utána minden rendeztetünk. Hiába, nem kis dolog egy kosztümös színes filmet felvenni.

JŰN A SZÍNES „JÁNOS VITÉZ”

— Mik a legközelebbi tervek?

— Színes filmet készítenk a „János vitéz”-rol, természetesen nem a Kas- osh Pongrácz-féle operett filmesítésé-rol van szó. Ennek forgatása valószínűleg már maribusban megkezdődik. Azután a „Martin kemencék hóser” című fe- hőrleleke film következik.

— Utolsó kérdésem, mint magán- ember nyilatkozom a Ludas Matyirol? — Semmilyen kérdésben sem lehet elválasztani a munkát a magánélet- től. Mint szak- és mint magánember- nek is egyformán az a véleményem, hogy a Ludas Matyi mint a felszab- adás utáni legszebb művészi kivitelű haladószerű film méltán arat sikert nemcsak nálunk, hanem tőlés nékiül állíthatom, az egész világon.

KISS ANTAL ERNŐ.

Ma délelőtt nyílik meg a „Nagy Sztálin Harcos Élete” kiállítás az MSZT-ben

A Magyar-Szovjet Társaság összes helyiségeiben ma délelőtt 10 órakor nyílik meg a „Nagy Sztálin Harcos Élete” kiállítás. Az ünnepséget a szovjet és magyar himnusszal nyitja meg a MÁV zenekar. Utána Hajdu Béla, a MSZT hajdúmezei titkára beszél a Magyar-Szovjet Barátsági Hó-

nap jelentőségéről, majd Kulcsár Ferenc, a MDP debreceni párttitkára a nagy Sztálin életét ismerteti. Kövendi István vasgongyári sztahanovista lakatos a Sztálini Műszakban elért eredményeiről beszél. Egy termelőszövetkezetben dol-

gózó parasztszöveg a mezőgazdaságban tapasztalható fejlődésről tart beszámolót. A MÁV zenekar az Internacionáléval fejezi be a megnyitót. Mig a közönség a kiállítás megtekintésére indul, addig a zenekar térszert ad a Társaság szék-háza előtt.

Döntő fordulópont

volt a szomszédos és szövet-séges csehszlovák népi demokrácia életében 1948 február 25. Ezen a napon, melyre most, két esztendő múlva az ünnepelés külső jelei, a zászlódszobák, a városok, falvak, üzemek mellett rendkívüli felajánlásokkal, a termelés megnyitási és minőségi fejlesztésével emlékeznek a csehszlovák dolgozók: megtörtént a határozott lépés a szocializmus felé.

Két évvel ezelőtt a csehszlovák reakció erői a szocialdemokrata párt jobbszárnyán elhelyezkedett szövetségeik segítségével államcsínyt készítettek elő. A Csehszlovák Kommunista Párt és vezetője, Klement Gottwald érdeme, hogy meggyőzték azokat a teremtőket, akik vissza akarták fordítani a fejlődés menetét és le akarták rombolni a nép vívmányait a nagyzemek államcsinását, a földreformot és a marshallizált országok sorsára kívánták juttatni Csehszlovákiát. A dolgozók a Kommunista Párt és Gottwald mögé álltak, a reakció kénytelen volt meghátrálni a nép akaratát előtt és Benes 1948 február 25-én aláírta az új Gottwald-kormány kinevezési okmányát. A két év előtti győzelem jelentőségét a csehszlovák népi demokráciának azóta megtett

Korlátlan lehetőségek, teremtő tervek...

Rajnák Ferenc beszél a növénytermelés elmaradottságának megszüntetéséről

— Mert nézze, a talajjavításnak csak ott és akkor van értelme, ha utána a benne termelhető növényeknek a további létfeltételeit biztosítjuk... — Ezek szerint... A pusztán nem alkalmas... — Tévéd, mert a lehető legjobb az alkalmas... — Akkor hát... Mi lenne a megoldás? — Öntözni fogjuk a pusztát. — 40 ezer holdat? — Negyvenezret és ha kell, ennél sokkal többet. — Hogy birkózzunk meg a hatalmas feladattal. Gépek kellenek és semmi tapasztalatunk nincs ezen a téren.

szocialista versenyszellem elmélyedését és kiszélesedését jelenti. — Felbontottuk a tervet, dolgozunk. — Tehát mindenki tudja a kötelességét, igaz? — De mennyire. — Es Farkas szaktársnak mi a feladata? — Azonnal megmutatom, — szói és nevet a szeme. — Hátrahúzódik az ülesen azután hangomat felfalja a hirtelen felbőgő

motorzaj. A roppant szerkezet, a hatalmas Sztálinyec nekivág a pusztáknak és én ebben a mozdulatban benne érzem a gépben, emberben, szocialista munkában feezülő összefogott erőt. Itt semmi, semmi sem lehetetlen. Mintha fel lenne írva az új épületek tégláira a pusztán új életének jelszava: Korlátlan lehetőségek — teremtő tervek.

Orszájk a vetőmagot, elfogadták a községek vetésterveit

Az ablakon beragyog a nap. Nehéz a szobában maradni ilyenkor. Az egész határ pezseg, távoli zsongások indulnak meg és lassan megtelek vele a levegő. És a tervek készen állanak. Készen arra, hogy kiszabdulva fiókböjtönükből, a dolgozó parasztnak munkája nyomán valóssá váljanak a földeken. A Mezőgazdasági Igazgatóság jelentése szerint a községekben mindenütt megkapták a végleges vetéstervet, a népi bizottsá-

gok megvitatták, a dolgozó parasztság elfogadta. A vetőmagkiosztás is megkezdődött, sőt már sok helyen be is fejezték és a szelektorozási munkák indultak meg. A gépalomlás felhívást adott ki a dolgozó parasztsághoz, hogy a szelektorozást idejében végezzék el, mert csak tisztított vetőmagot lehet elvetni. Mondhatni, minden előkészület megtörtént már és napok múlva indul az új mezőgazdasági munkaverseny diadalmas útja.

Ka'hoz-egyetemek

Moszkvától nem messze, Liuberecben működik a „Micsurini tudományok egyeteme”. Ennek az egyetemnek a hallgatói között megtalálhatjuk a Párt és a Kom-szomol munkásait, a faluszovjetek és kolhozok elnökeit, a szovhoz-igazgatókat, brigádvezetőket és rajvezetőket. Az egyetemnek három fakultása van: agrobiológiai, földművelési és állattenyésztési. Az egyetem megalakulása a szovjet kolhozisták tanulni vágyásának az eredménye. A szovjet kolhozok dolgozóit már nem elégíti ki a kolhozokban működő agrotechnikai körök, ahol a mezőgazdasági tudományoknak csupán

az alapjait sajátíthatják el. A szovjet emberek magasabb fejlődési fokot akarnak elérni és ezért sztahanovista iskolákat és kolhoz-egyetemeket látogatnak. A kolhoztagok körében nagy érdeklődés nyilvánul meg a micsurini tudomány iránt. Ezt bizonyítja, hogy az egyetem első évfolyamára 150 hallgató jelentkezett. Az egyetem két évig tart és a hallgatók e két év alatt 250 előadást hallgatnak. Az elméleti előadások után a hallgatók gyakorlati oktatásban is részesívesznek, kísérőlik tapasztalataikat és megbeszélnek a munkájukkal kapcsolatban felmerült problémákat.

Felterjesztés a vásárcsarnok érdekében

A város tanácsának legutóbbi üléséből megindokolt felterjesztést intéztek az országos tervhivatalhoz és az építésügyi miniszterhez, hogy engedélyezzenek Debrecennek 800.000 forint tervhitelt a vásárcsarnok megépítésére. A felterjesztésében rámutat-

tott a városi tanács, hogy a feldett vásárcsarnok megépítésével tehermentesülne a szűknek bizonyuló Csapó-utca. A vásárcsarnokot a Tóthfalussy-téren a város régi istállója helyén építenék meg.

OLVASSUK! TANULMÁNYOZZUK

Megjelent füzetekben

Rákosi Mátyás beszámolója

amelyet a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége 1950. évi február 10-4 ülésén mondot, el.

Minden magyar dolgozó olvassa el Rákosi Mátyás, népünk nagy vezérének történelmi jelentőségű beszédét. Legyen ez a füzet mindennapos olvasmányunk, mert e beszéd nemcsak a kommunistáknak, hanem mindenkinek hosszú időre utat mutat a nemzetközi helyzetben, népi demokráciánk kérdéseiben.

56 OLDAL, ÁRA 80 FILLÉR.

Kapható: MDP pártszervezőkben, Szikra bizományosánál, könyvesboltokban.

7 oldal

Debrecen 1950 február 25.

Jóváhagyta a belügyminiszter a debreceni városházi dolgozók besorolását

A közalkalmazottak illetmény-rendezéséről szóló minisztertanácsi rendelet értelmében valamennyi közigazgatási dolgozót be kellett sorolni. A nagy körültekintést, politikai és szakmai szempontok figyelembe vételét igénylő munkát a debreceni városházán idő előtt végezték el. Rózsa Lajos munkástanácsnok és Sebestyén Ákos szakszervezeti

titkár vezetésével folyt a besorolás munkája, amelyben különösen a számvervőség dolgozói vettek ki részüket. A belügyminiszter most változtatás nélkül jóváhagyta a debreceni városházi dolgozók besorolását. Ez a tény a debreceni besorolást végzők jó munkájának elismerése.

Letőri az aranspekulációt az óra- és ékszerkereskedelmi nemzeti vállalat

Az arany és ezüst, valamint a belőlük készült ékszerek adásvételét Debrecenben is a szocialista kereskedelem egy új vállalatja, az óra- és ékszerkereskedelmi nemzeti vállalat végzi. A debreceni fiók a Vöröshadsereg útján, a volt Kostya-üzlet helyén van. Nyitrai József vezeti a fiókot. Régi szakember, debreceni óras, Rászyvité a illegális Kommunista Párt munkájában, harcokban harcos mozgalmi multja biztosítja, hogy új fontos gazdasági öröhlényen is jó munkát fog végezni.

karikagyűrűt akarna vásárolni, annak nem adunk... — Személyazonosságát csak annak kell igazolnia, aki aranyat ad el. Különösen tíz grammon felüli arany vételre feljárnálaskor kell megneveznünk ki az eladó. A tört aranyra 25 forintjával vesszük át, a fogarany átvételéi ára 32 forint 60 fillér. Ezüstöt is gyakran hoznak, az ezüstöt 30 fillérrézel vesszük át grammonként.

Mert az óra- és ékszerkereskedelmi nemzeti vállalat legfontosabb hivatása, letőri az aranspekulációt. Ezt a feladatot rövid fennállása óta is eredményesen végzi. Legtöbb bizosíték arra, hogy nepről-napra több és több aranyat, ezüstöt hoznak hivatásos áron eladásra az óra- és ékszerkereskedelmi nemzeti vállalat debreceni fiókjába.

— Egyedül mi vesszünk aranyat, és mi adhatunk csak el aranyékszereket — tájékoztat Nyitrai József. — Forgalmunk hétről hétről emelkedik. A dolgozók élet-színvonalának emelkedése mutatkozik meg nálunk is. Bő választékkal szolgálhatunk mindenkinek, aki arany ékszert akar vásárolni. Álhírek terjedtek el arról, hogy csak személyazonosság igazolása ellenében adunk el aranyékszert. Ez természetesen csak a reakció mesterkedése, aminek ellenkezőjéről bárki meggyőződhet, aki betér hozzánk. Az viszont természetes és éberséggel függ össze, hogy aki netalán egy tucat

A városházi dolgozók szovjet kultúrestije

A városházi dolgozók, valamint a községi vállalatok alkalmazottainak kultúr-csoportja február 28-án és március 1-én este a városháza kultúrtermében a Magyar-Szovjet Barátság Hónapja keretében szovjet kultúrestiet rendez.

A népi demokrácia gondoskodása

megmenti a koraszülött gyermekek életét

Angliában, Amerikában és Franciaországban a női és gyermekmunka a bér az átlagos munkabérek ötven százaléka. A gyarmatokon a gyermekeket hat-hét éves koruktól kezdve a legnehezebb munkákra is befogják, így történik meg, hogy az imperialista elnyomás alatt élnélők emberek legmagasabb életkora a 40 év.

Nálunk Magyarországon a Horty-időkben papíron tilos volt a

18 éven aluli gyermekek gyárban, üzemekben való foglalkoztatása, a valóságban azonban szívesen dolgoztatták őket, mert nem kellett nekik a felnőttek bérének a felét sem fizetni.

Az orvosi ellátás is siralmas volt országwide. Négy-öt falunak akadt egy orvosa.

A felszabadulás, mint minden vonalon, ezen a téren is jelentős változást hozott. A klinikák ösz-

szetetele fokozatosan megváltozott, mindenütt kiszorították a múlt „úri orvosait”, akik csak a különös betegekkel bántak ezívélyesen, a beutalt betegekre napokig rá sem néztek.

A klinikai telep legelhagyottabb része a gyermekklinika volt. Már a hároméves tervben kibővült a klinika orvosi és ápoló személyzete. Az ágylétszám 120-ról 160-ra emelkedett. Ma már nemcsak olyankor viszik orvoshoz a gyermekeket, ha nincs segítség. Az Allóid csecsemőhalandósága a felszabadulás előtti 80 százalékról 20 százalékra csökkent.

Legdrágább kincsünk a gyermek — mondotta Rákosi Mátyás a hároméves terv beindítása alkalmával és valóban, eddig sohasem látott lehetőségek nyitak meg fiataljaink számára. A koraszülöttek részére például különleges pavilon épült a debreceni gyermek-klinikán is. A pavilon a hároméves terv utolsó évében készült el, már az öt éves terv első évében kondicionált levegővel felitlik.

A koraszülött csecsemőket azonnal különleges klíma-apparátussal ellátott boxokba viszik, ahol kettővel lesznek elhelyezve, az orvos és ápoló személyzetet ki-vül senki be nem léphet ezekbe a boxokba, míg a csecsemő el nem éri a normális testsúlyt. Ekkor azonban még nem engedik haza, átvizsgálják az ügyvezető „átmeneti osztályra”, ahol hat hélig szigorú orvosi felügyelet alatt él és csak miután itt sem tapasztalnak semmilyen elváltozást, — engedik haza az édesanyjához.

Megdől az a régi babona, — mondja búcsúzól dr. Kulín László, a gyermekklinika igazgatója, — hogy csak a hét, vagy kilenc hónapos született gyermekek maradnak életben. Megfelelő ápolással, orvosi kezeléssel és természetesen a szükséges klíma-apparátussal lehetővé tudják tenni a koraszülöttek 60 százalékának a megmentését. Természetesen a régi világban erre nem fektettek nagy súlyt, azzal érvelve, hogy az ilyen fajta melegítő berendezések sokba kerültek. Így is van, a Görögországi klíma-apparátus például 150.000 forintba kerül. A népi demokrácia azonban nem ismeri lehetlent olyan esetben, ha emberek életének a megmentéséről van szó.

Új mandula, olcsó télialma, málnaszeder keresztjezés

gyümölcstermelésünk fejlesztése során

Gyümölcstermelésünk a háborús évek alatt mennyiségi és minőségi szempontból a legsúlyosabb mértékben leromlott. Elmúlt a rendszeres talajművelés, a szakszerű permerezés a védekezés munkája. A felszabadulás előtt 18—20 ezer vagon volt általában az ország gyümölcstermése. A felszabadulás után ez a mennyiség a felére csökkent. A hároméves terv során gyümölcstermelésünk is kiemelkedett a hullámvölgyből és az elmúlt évszázadban már jóval 20 ezer vagon fölé emelkedett az ország gyümölcstermése. Ez a termés már nemcsak a kiváltságosokhoz jutott. A felszabadulás előtt jórészt a falu dolgozóinak székelték az uradalmak és a vállalkozók gyümölcsösében a legnehezebb munkát végezték, teljesen ki voltak rekesztve a gyümölcsfogyasztásból. A hároméves terv célja tüzte ki, hogy a dolgozók legszélesebb rétegei is hozzájussanak az olcsó, feregmentes gyümölcshöz s ezt a célt el is érték. Újjászerveztük a gyümölcstermesztést és az öt éves terv során fognak ennek igazi

eredményei mutatkozni: az üzemi kezelésben lévő gyümölcsös-terület a meink ötszörösére fog emelkedni.

Három gyümölcskísérleti telepen folyik ma a munka az országban Micsurin és Liszenko, a szovjet növénynevelési tudósok eredményei alapján. Eszterházáni díóoltás bevezetésével, a bogós gyümölcsök kiérkeztetésével, új szarmócifaják és málnaszeder keresztjezésekkel, Akaliban, a Bala-ron mellett mandulanemesítéssel — az ötéves terv évében már 62 százalék bőlartalmú mandula termesztése válik lehetővé. Ugyanígy érdekelik ki az egyes őszibarack-fajtákat. A nyíregyházi gyümölcstermesztési és faiskolai kísérleti telepen a homoki talajokon természetesen legalkalmasabb gyümölcsfajánk kísérletei folynak. A legmegfelelőbb télialma-fajákat választják ki, továbbá trágyázási és talajművelési kísérleteket végeznek a telepen a téli almák árának csökkentése érdekében.

Kereken járó iskola

Szeretnénk jelentik: Az uralkozó vasútvonaljavító állomás mozgó javítóműhelyének dolgozó családtagjakkal együtt a célra berendezett vonatot laknak. Ez az állomás utonlévő vonat kényelmesebb otthont nyújt a mozgó műhely dolgozóinak és családtagjainak, klubvagon, orvosi rendelő, mosoda, fürdő rádióközpont és a

gyermek számára iskolavagon található ezen a nem mindennapi vonaton.

Az iskola céljaira berendezett nagy vasúti kocsi-ban a tanulók épp olyan rendszeres oktatásban részesülnek, mint más iskolákban. Az idén 49 gyermek járt a „kerekken járó iskolába.” (MTI)

VERSENYUSZODA AZ EGYKORI GRÓFI KASTÉLY PARKJÁBAN

A gesztiek sokat szenvedtek és nyomorogtak a Tisza „grókok” ideje alatt. Látástól vakulástig dolgoztatták szinte éhbéért az uradalmi cseledek.

A népi demokrácia azonban döntő változást hozott az itt nyomorúságos élet élők számára is. A grófi földeket kiosztották és ma már derűs földhözjutottak az újgazdák és a termelőszovalkezetek tagjai dolgoznak a földeken.

Geszt alig ismerte a sportot. A régi úri világban csak a park kerítésén át leskelődve láthattak „sportot”. A grókok tenisztek és golfoztak. Ez volt Geszt sportja régen.

A sport is új szintre hozott a gesztiek dolgozók életébe a népi demokráciában. Erről beszél David Imre, EPOSz-vezető.

Gesztben a felszabadulás után a dolgozók széles tömegei számára is megnyitott a szabad sportolás lehetősége. A labdarúgó csapatot újja szerveztük, azután hozzákezdünk a sportpálya újjáépítéséhez. Sikertől is, szép sportpályánk van, a volt Tisza-kastély mellett, lenyvegéktől övezett térségben, ilyen környezetben öröm a sportolás és azt eredményezte, hogy napról napra nő a sportolók száma.

A röplabdázást is hamar megszerették a közeg dolgozói és legutóbb az MHK sportmozgalmait aratott nagy sikert Geszten. — Aránylag nem próbáltak sokan Geszten, de a siker azért mondható el, mert a próbázások

után azt mondták a közeg többi dolgozó, akik nem indultak az első próbában, hogy jövőre ők is ott lesznek a próbázók között. — Es elmondhatom, hogy az ideai MHK próbákon sokkal több induló lesz és Geszt nem lesz az utolsó között, mint tavaly.

A közeg sportfelelőse, Ábrók Sándor elmondja, hogy a sportélet megindulásának nagy lendítője volt az egykori Tisza-parkban létesített sporttelep és a most készülőben lévő uszoda.

— Az utolsó simításokat májusban végezzük az „uszodában” és a nyáron már egész komoly uszóélet indulhat meg.

Kovács Mária, akinek az édesapja a termelőszovalkezet tagja, áll mellettünk és szeles mosolyal mondja:

— A lányok is fognak ám úszni! A sportfelelős megnyugtatta a kis parasztleányt, hogy természetes, hiszen az egyetemes magyar sport célja, hogy minél többen kapcsolódjanak be az úszásba, a sportolásba.

A tehetségeket sorolja el a sportfelelős sporttárs, majd arról beszél, hogy most az MHK mozgalmat szeretnék döntő sikerrel vinni Geszten

— A haragulat kitűnő, mindenki várja már a próbázásokat, előkészítést szolgáló edzési napok kijelölését. Az EPOSz csaknem teljes számmal nevez be a sportmozgalmra!

Amikor búcsúzunk Gesztől, — eszünkbe jut, amit ideérkezésünk-kor mondtak:

— Sportról érdeklődik? Azt eddig jóróformán nem ismertük, de most már mi is sportolunk, MHK-zunk!

Geszt a régi világ nyomait viselte, a népi demokrácia azonban új életet hozott a közeg dolgozóira számára. Es ebben az új életben a sport is helyet kapott.

S nagy szó az, hogy a gesztiek paragrafisták már azt mondják, hogy MHK-aznak! A sportmozgalm híre ide is eljutott és az öntudatos dolgozók megszerették a sportot.

Az évszázados fákkal körülvett eszményi sporttelep, az uszoda, a három röplabdapálya mind arról tanúskodik, hogy a sport Gesztet is meghódította.

Gesztet, ahol eddig a grókok „sportolhattak”.

Most az egykori Tisza-kastély parkja paraszti fák és kis úttörők sok kacajától hangos — mert már ők sportolnak itt!

8 oldal

Debrecen, 1950 február 26.

Kubányi kolhozok

A Kubány jobbpartján fekvő Vaszurinszkaja falu határában 17.300 holdnyi jó fekete, termékeny föld érleli a magot. A vaszurinszkajai kolhozok dúis termést aratnak özi búzából, kukoricából, napraforgóból és más mezőgazdasági terményekből.

A falu felmérhetetlen változáson ment keresztül a sztálini öt-éves terv alatt. Valaha minden lépésnél a falusi szegényparasztság omladozó kuynhóiba ütközött az ember, ma Vaszurinszkaja rendezett szép kis városra emlékeztet. A napfény megcsillog a tégla- és palatetején. Három iskolájuk, két klubjuk, két mozijuk, nagy könyvtárunk, rádióközpontunk, gyógyszerárunk, kórházuk, szülőotthonuk és gyermek-egészségügyi tanácsadójuk van. Két gyönyörű aranyas parkot telepítettek és három villanytelep látja el a községet árammal.

Új emberek nőttek fel a faluban: a szocialista élet kialakító. Alekszandr Andrejevics Beszkosztin, a falusi tanács titkára boldogul beszél az eredményekről. Vaszurinszkaja földjei traktorokkal művelik, a legszélesebb körben alkalmazzák az elenjáró agrotechnikát. Kolhozai fejlődését legjobban jellemzi, hogy húsz esztendővel ezelőtt a hat közös gazdaság 59 ezer ru-

belt, míg ma több mint 10 millió rubelt jövedelmez.

Minden tekintetben előre haladnak. A háborúelőtti vetésterületet még teljesebb művelés alá vették, parlagon heverő föld nincs. Óriási területen aratnak bő termést s majdnem négyszer annyi gabonát takarítanak be, mint bármikor a magán gazdaságok.

A bőséges termés hozzásegítette a kolhozbelieket, hogy kifejlesszék az állattenyésztést is. Minden kolhozban négy állat telepe van, állattalományaik jóval túlszárnyalják a háborúelőtti színvonalat.

A jövedelem főforrása még a kisegítő gazdaság. Ez 116 holdas gyümölcsösből, óriási szőlőből és öntözhető veteményeskertből áll. Emellett nagyteljesítményű tégla- és cserépgyárak és jól kezelt méhesük fokozza jövedelmüket.

A természet átalakításának nagy sztálini tervét teljesítve, a sztyeppét fiatal erdővel ültették be, sok holdnyi kiterjedésű erdősavot létesítettek.

Valamennyi vaszurinszkajai kolhozparaszt tudja, hogy még boldogabb jövőt épít és örömteli szívvel halad a Párt bölcs vezetésével a kommunizmus felé.

Hortobágyon lőtt libákat keresnek a szovjet tudósok

A Magyarországon átvonuló és enyhe teleken nálunk át is telő libafajták valamennyien a Szovjetunió északi területein fészkelnek. Fészkelőhelyeiket, ottani életüket a szovjet tudósok már leirták. A szovjet ornitológusok most kapcsolatot kerestek a magyar tudósokkal és olyan libafajtákat kértek, amelyek Magyarországon telelnek. Különösen azokat a libákat keresik, amelyek harminc év előtt még tömegesen teleltek a Hortobágyon, de amelyekből jelenleg alig találni egy-két példányt. Az

országos természettudományi múzeum állattárának vezetői kérik a hortobágyi libavadászokat, hogy akinek tulajdonában vékonycsőrű vetési liba, vagy rózsásliba liba van, a lőtt példányt bérmentetlenül küldje be Budapest, Baross-u. 13. címre, az Országos Természettudományi Múzeum Állattára címére. A tudományos gyűjteménynek szüksége van még a *feketelábú és csőrű libákra*, ilyenek az *örvös lud*, a *vörösnyakú lud* és az *apaca lud*.

SZÍNHÁZ

MÁRCIUS 20 ÉS 21-ÉN JÖN A „TRAVIATA”

Az Operaház igazgatósága értesítette a debreceni idegenforgalmi hivatalt, hogy a „Gördülő Opera” március 20-án és 21-én jön ismét Debrecenbe. Mindkét napon Verdi romantikus operáját, a „Traviatát” adják elő. Örvendetek hogy most már kétnapos a „Gördülő Opera” debreceni vendégszereplése. Így lehetővé válik, hogy minden jegyigénylést kielégíthessenek. Hiálások lehetnek Debrecen zenekedvelői az Idegenforgalmi Hivatalnak, hogy eredményesen közvetítette a „Gördülő Opera” felé a debreceniek jogos kívánságát a kétnapos vendégszereplésre vonatkozóan. Megemlíjük még, hogy a „Traviata” iránt oly nagy az érdeklődés, hogy máris előjegyezték a jegyek egyharmadát.

OLVASÓPRÓBA A „TAMÁS BÁTYA KUNYHÓJA”-BÓL

A Csonkai Színház társulatának legközelebbi prózája bemutatkozása a „Tamás bátya kunyhója” lesz. Alexandra Brustein dramatiszta a darabot, mely ilyen formában híven adja vissza Beecher Stowe mondanivalóit. Drámai középpontjában a néger harca áll, melyet régen és ma is vívnak az Egyesült Államokban. A realista ábrázolás megrázó színeivel mutatja be a

néger amerikai rabszolga sorsát. Komoly művészi felkészültséget kíván tökéletes eljátszása és a tegnapi első olvasópróba után még hosszú hetek munkája következik, míg a bemutató napjához érkezünk el.

Vasárnap este 6-kor Szűcs Szabó a pálya c. színházban a Kéz- és Szakszervezetek Dolgozóinak előadásában kerül színre. A színlapon hirdették Katona-bérlésben a Szabad a pálya március 1-én, szerdán van műsoron.

Ködden és szerdán este Ráczkin és Szilohódszki zenévjátéka a nagyszerű „Filmestílg” tölti be a színház műsorát.

Katona-bérlésben szerdán este a nagyszerű Szabad a pálya kerül színre.

APOLLO

Vasárnap de. 11, du. 2, 4, 6, 8 órákor Hétfőn: 4, 6, 8 órákor

MACYARUL BESZÉLŐ SZOVJET FILM

A vörös nyakkendő

VIG FILMSZÍNHÁZ

Vasárnap de. 11, du. 2, 4, 6, 8 órákor UTÓLJÁRA

A kormány tagja

Magyarul beszélő szovjet film Hétfőn: 4, 6, 8 órákor

VEGIC SZINES UJ MAGYAR FILMI

„LUDAS MATYI”

Főszereplő: Sós Imre, Horváth Teréz

METEOR

Vasárnap: 2, 4, 6, 8 órákor Hétfőn: 4, 6, 8 órákor

A növények élete

Híradó

Játékkországi hőse

szívfilm

